

2023 ОНЫ 05 ДУГААР САРЫН 04-НИЙ ӨДӨР, ПҮРЭВ ГАРАГ

ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛ

НЭГДСЭН ХУРАЛДААН

ХУРАЛДААН ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ ХЭЛТЭС

Та хуралдааны тэмдэглэлийн цахим хувьтай дараах
QR кодыг уншуулан танилцах боломжтой.

НЭГДСЭН ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛИЙН АГУУЛГА

2023 оны 05 дугаар сарын 04-ний өдөр, Пүрэв гараг

Хуралдааны тэмдэглэлийн агуулга	1
Хуралдааны товч тэмдэглэл:	2-34
Хуралдааны дэлгэрэнгүй тэмдэглэл:	35-186
<hr/>	
1. Хууль, тогтоолын төсөл эцэслэн батлах /Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төслүүд, Хууль тогтоомжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд, “Хууль хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөл, Аялал жуулчлалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд/	35-41
2. Боловсролын ерөнхий хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд /Засгийн газар 2021.06.24-ний өдөр өргөн мэдүүлсэн, анхны хэлэлцүүлэг/	41-124
3. Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуулийн төсөл /Засгийн газар 2023.01.18-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн, хэлэлцэх эсэх/	124-156
4. “Монгол Улс дахь хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаарх 22 дахь илтгэл, Эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх асуудал эрхэлсэн гишүүний тайланг хэлэлцсэнтэй холбогдуулан авах зарим арга хэмжээний тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөл	156-160
5. Монголын Үндэсний Олон нийтийн радио, телевизийн Үндэсний зөвлөлийн гишүүнийг чөлөөлөх, томилох тухай асуудал	160-169
6. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд /Засгийн газар 2022.12.14-ний өдөр өргөн мэдүүлсэн, анхны хэлэлцүүлэг, үргэлжлэл/	169-186

ХУРАЛДААНЫ ТОВЧ ТЭМДЭГЛЭЛ

Зургаа.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд /Засгийн газар 2022.12.14-ний өдөр өргөн мэдүүлсэн, анхны хэлэлцүүлэг, үргэлжлэл/

Хэлэлцэж буй асуудалтай холбогдуулан Сангийн яамны Хууль, эрх зүйн газрын дарга З.Энхболд, мөн яамны Худалдан авах ажиллагааны газрын дарга Г.Гийхнаран, Төрийн худалдан авах ажиллагааны газрын дарга Ц.Батзул, Монгол Улсын Үндэсний Аудитын газрын Ерөнхий аудиторов орлогчийн үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Ц.Наранчимэг, мөн газрын Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Б.Бундхорол нар оролцов.

Хуралдаанд Улсын Их Хурлын Тамгын газрын Хууль, эрх зүйн газрын дарга Г.Агар-Эрдэнэ, мөн газрын Зөвлөхүүдийн албаны зөвлөх Ё.Энхсайхан, Байнгын хорооны асуудал хариуцсан хэлтсийн Төсвийн байнгын хороо хариуцсан ахлах зөвлөх Э.Алтанзул нар байлцав.

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай /шинэчилсэн найруулга/ хуулийн төслийн талаар Төсвийн байнгын хорооноос гаргасан зарчмын зөрүүтэй саналын томъёоллоор санал хураалт явуулав.

Л.Мөнхбаатар: 2.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 3 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 3.3.7 дахь заалт нэмэх:

“3.3.7.Төрийн аудитын тухай хуульд заасан аудитад шинжээч оролцуулах худалдан авах ажиллагаа.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	29
Татгалзсан	13
Бүгд	42

69.0 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

3.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 8 дугаар зүйлийн 8.7.1 дэх заалтын “орон нутгийн өмчит,” гэснийг “орон нутгийн төсвийн байгууллага, орон нутгийн өмчит болон” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	27
Татгалзсан	15
Бүгд	42

64.3 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

4.Улсын Их Хурлын гишүүн С.Чинзоригийн гаргасан, Төслийн 11 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 11.4.3 дахь заалт нэмэх:

“11.4.3.чанар ба үнийн хосолмол.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	26
Татгалзсан	14
Бүгд	40

65.0 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

Дээрх саналтай холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн Ш.Раднаасэд үг хэлэв.

5.Улсын Их Хурлын гишүүн С.Чинзоригийн гаргасан, Төслийн 11 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 11.7, 11.8 дахь хэсэг нэмэх:

“11.7.Захиалагч энэ хуулийн 11.4.3-т заасан шалгуурыг хэрэглэх бол чанар ба үнийн шалгуур тус бүрд өгөх оноог тендер шалгаруулалтын баримт бичигт заана.

11.8.Чанар ба үнийн хосолмол үнэлгээний шалгуурыг зөвхөн эм, эмнэлгийн хэрэгсэл худалдан авахад хэрэглэнэ.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	29
Татгалзсан	13
Бүгд	42

69.0 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

Дээрх саналтай холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Ганболд, Ц.Туваан, М.Оюунчимэг нар үг хэлэв.

6.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 13 дугаар зүйлийн 13.4 дэх хэсгийн “баримтжуулж тендер шалгаруулалтын хувийн хэрэгт хадгална.” гэснийг “баримтжуулна.” гэж өөрчлөн үүнтэй уялдуулан 48 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 48.4.10 дахь заалт нэмэх:

“48.4.10.энэ хуулийн 13.4-т зааснаар баримтжуулсан гэрэл зураг, дүрс бичлэг;” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	28
Татгалзсан	13
Бүгд	41

68.3 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

7.Улсын Их Хурлын гишүүн С.Чинзоригийн гаргасан, Төслийн 27 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 27.6 дахь хэсэг нэмэх:

“27.6.Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тендерийг үнэлэхэд санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний баталсан аргачлал, зааврын дагуу онооны дарааллаар эрэмбэлж, хамгийн өндөр оноотой тендерийг хамгийн сайн тендер гэж үзнэ.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	29
Татгалзсан	12
Бүгд	41

70.7 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

8.Улсын Их Хурлын гишүүн С.Чинзоригийн гаргасан, Төслийн 27 дугаар зүйлийн 27.6 дахь хэсгийн “тэнцүү” гэсний өмнө “, эсхүл оноо” гэж, 27.15 дахь хэсгийн “өртөг” гэсний дараа “, чанар ба үнийн оноо” гэж тус тус нэмэх .” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	28
Татгалзсан	13
Бүгд	41

68.3 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

9.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.1 дэх заалтын Тайлбар хэсгийн “дуусах” гэснийг “дуусаж санхүүжилтийн эх үүсвэргүй болох” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	30
Татгалзсан	10
Бүгд	40

75.0 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

10.Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Нямбаатарын гаргасан, Төслийн 35 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 35.1.3 дахь заалт нэмэх:

“35.1.3.шүүх шинжилгээний байгууллагын нарийн мэргэжлийн шинжилгээнд шаардлагатай урвалж бодис нийлүүлэх боломжтой этгээдийн тоо хязгаарлагдмал.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	24
Татгалзсан	15
Бүгд	39

61.5 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

Дээрх саналтай холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Даваасүрэн үг хэлэв.

11.Улсын Их Хурлын гишүүн С.Чинзоригийн гаргасан, Төслийн 36 дугаар зүйлийн 36.1.2 дахь заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“36.1.2.хүн амын эрүүл мэндийг хамгаалахтай холбоотой олон улсын чанарын шаардлага хангасан эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, биобэлдмэл, вакциныг гадаад улсын үйлдвэрлэгч, олон улсын байгууллагаас шууд болон дамжуулан худалдан авах бол;” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	19
Татгалзсан	20
Бүгд	39

48.7 хувийн саналаар дэмжигдсэнгүй.

Дээрх саналтай холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Туваан, Х.Булгантуяа, Н.Учрал, Г.Ганболд, С.Чинзориг, Ж.Чинбүрэн, Ц.Сандаг-Очир нар үг хэлэв.

Хуралдаан даргалагчаас дээрх саналыг гүйцээн боловсруулах чиглэл өгөв.

12.Улсын Их Хурлын гишүүн С.Чинзоригийн гаргасан, Төслийн 36 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 36.4 дэх хэсэг нэмэх:

“36.4.Энэ хуулийн 36.1.2-т заасны дагуу худалдан авах журмыг эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын саналыг үндэслэн Засгийн газар батална.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Хуралдаан даргалагчаас дээрх саналыг дахин боловсруулах чиглэл өгч, санал хураалт явуулаагүй болно.

13.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 42 дугаар зүйлийн 42.3.1 дэх заалтын “банкны” гэсний дараа “, эсхүл Монгол Улсын даатгагчийн” гэж нэмэн, үүнтэй уялдуулж 42.3.3 дахь заалтыг хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	23
Татгалзсан	16
Бүгд	39

59.0 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

14.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 43 дугаар зүйлийн 43.1 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“43.1.Тендер шалгаруулалтын баримт бичигт заасны дагуу баталгаа гаргасан бол ажлын бэлтгэл хангахад зориулан гүйцэтгэгчид урьдчилгаа төлбөр төлнө.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	25
Татгалзсан	14
Бүгд	39

64.1 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

15.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 49 дүгээр зүйлийн 49.4 дэх хэсгийн “энэ хуульд заасан” гэснийг “Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 7.1-д зааснаас гадна” гэж, мөн зүйлийн 49.4.5 дахь заалтын “үйл ажиллагаатай холбоотой асуудлаар захиалагч, оролцогчийг мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөөгөөр хангах,” гэснийг “ашиглалт, худалдан авах ажиллагааны талаар” гэж өөрчлөн, мөн зүйлийн 49.4.1 дэх заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“49.4.1.цахим системийн үйл ажиллагаа, худалдан авах ажиллагаатай холбоотой асуудлаар захиалагч, оролцогчийг мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөөгөөр хангах,” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	24
Татгалзсан	15
Бүгд	39

61.5 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

16.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 49 дүгээр зүйлийн 49.4.10 дахь заалтын “, судалгаанд үндэслэн” гэснийг хасаж, мөн заалтын “ерөнхий гэрээний аргаар худалдан авах бараа, үйлчилгээний нэгж үнийн дээд хязгаарыг тогтоох, ерөнхий гэрээний аргаар тендер шалгаруулалтыг зохион байгуулах” гэсэн чиг үүргийг 49.4.11 дэх заалт болгон салгаж, үүнтэй

уялдуулан мөн заалтын “судалгаа хийж” гэснийг “судалгаа хийх” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	24
Татгалзсан	15
Бүгд	39

61.5 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

17.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 49 дүгээр зүйлийн 49.4.11 дэх заалтын дугаарыг “49.4.12” гэж өөрчлөн доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“49.4.12.энэ хуульд заасан баталгааг цахим системээр гаргах эрх бүхий этгээдтэй гэрээ байгуулах, гэрээний хэрэгжилтэд хяналт тавих;” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	27
Татгалзсан	12
Бүгд	39

69.2 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

18.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 49 дүгээр зүйлийн 49.5 дахь хэсгийн “өөрийн гүйцэтгэх ажлын тодорхой хэсгийг” гэснийг “энэ хуулийн 49.4.5, 49.4.8, 49.4.10-т заасан чиг үүргийг” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	23
Татгалзсан	16
Бүгд	39

59.0 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

19.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 49 дүгээр зүйлийн 49.8.3 дахь заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“49.8.3.худалдан авах ажиллагааны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагаас өгсөн чиглэлийн дагуу энэ хуулийн 49.4.10-т заасан судалгаа хийх;” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	25
Татгалзсан	14
Бүгд	39

64.1 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

20.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 50 дугаар зүйлийн 50.4 дэх хэсгийн “, хөндлөнгийн” гэснийг хасаж, мөн зүйлийн 50.5, 50.6 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулж, үүнтэй уялдуулан 50.7, 50.8 дахь хэсгийг хасах:

“50.5.Үнэлгээний хорооны хараат бус гишүүнээр иргэний нийгмийн байгууллага, төрийн бус байгууллагын төлөөллийг, нийслэл болон улсын зэрэглэлтэй хотоос бусад орон нутагт аймаг, сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас томилсон иргэн, Засаг даргын Тамгын газрын ажилтныг сонгоно.

50.6.Үнэлгээний хороонд тухайн бараа, ажил, үйлчилгээнд холбогдох салбарт мэргэшсэн хүнийг томилон ажиллуулж болно.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Дээрх саналтай холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Батлут үг хэлэв.

Хуралдаан даргалагчаас дээрх саналыг гүйцээн боловсруулах чиглэл өгч, санал хураалт явуулаагүй болно.

21.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 50 дугаар зүйлийн 50.15 дахь хэсгийн “урамшуулал олгох, мэргэшсэн ажилтан бэлтгэх” гэснийг “үнэлгээний хорооны гишүүнд урамшуулал олгохтой холбогдсон” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	25
Татгалзсан	14
Бүгд	39

64.1 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

22.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 56 дугаар зүйлийн 56.10 дахь хэсгийн “байцаагчид гаргана” гэснийг “байцаагчид гаргаж болно” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	27
Татгалзсан	12
Бүгд	39

69.2 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

23.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 57 дугаар зүйлийн 57.4 дэх хэсгийн “гэрээ байгуулах эрх олгохгүй” гэснийг “энэ хуулийн 28.1-д заасан шийдвэр гаргахгүй” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	25
Татгалзсан	14
Бүгд	39

64.1 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

24.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 62 дугаар зүйлийн 62.1 дэх хэсгийн “2023 оны ... дугаар сарын ...-ний өдрөөс” гэснийг “2023 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрөөс” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	26
Татгалзсан	13
Бүгд	39

66.7 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

25.Төсөлд зүйл, хэсэг, заалт хасах, нэмэх саналтай уялдуулан төслийн холбогдох зүйл, хэсэг, заалтын дугаарлалт болон тэдгээрийн эшлэлийг нийцүүлэн өөрчлөх, мөн төслийн үг хэллэг, нэр томъёог жигдлэх засварыг хийх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	24
Татгалзсан	15
Бүгд	39

61.5 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

Найруулгын санал:

Л.Мөнхбаатар: Ажлын хэсгийн гаргасан, 1.Төслийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1 дэх заалтын “өргөтгөх,” гэсний дараа “буулгах,” гэж, 56 дугаар зүйлийн 56.5.3 дахь заалтын “хохирол” гэсний дараа “барагдуулахыг” гэж, 56.11 дэх хэсгийн “байцаагч” гэсний дараа “энэ хуулийн 56.10-т заасан” гэж тус тус нэмэх;

2.Төслийн 8 дугаар зүйлийн 8.2 дахь хэсгийн “хөгжлийн болон хүнд,” гэснийг “хөгжлийн, хүнд болон” гэж, мөн зүйлийн 8.4.3, 8.7.1 дэх заалтын “хотод хамаарахгүй” гэснийг “хотоос бусад харьяалалтай” гэж, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх хэсгийн “аргад үндэслэн” гэснийг “аргаар” гэж, 22 дугаар зүйлийн 22.5 дахь хэсгийн “нууцалж, бусад хэсгийг ил болгохоор” гэснийг “энэ хуулийн 29.2-т зааснаар ил болгохгүйгээр” гэж, 45 дугаар зүйлийн 45.1 дэх хэсгийн “Засгийн газрын баталсан жагсаалтад” гэснийг “энэ хуулийн 45.2-т заасан жагсаалтад” гэж, 49 дүгээр зүйлийн 49.4.9 дэх заалтын “дүгнэлт” гэснийг “дүн шинжилгээ” гэж, 49.8.1 дэх заалтын “хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг нэгтгэн дүгнэж,” гэснийг “хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн” гэж, 56 дугаар зүйлийн 56.7 дахь хэсгийн “зааснаар улсын байцаагчийн гаргасан санал, дүгнэлтийг” гэснийг “заасан дүгнэлт, зөвлөмжийг” гэж, мөн хэсгийн “биелэлтийн талаар” гэснийг “дүгнэлт, зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаар” гэж, 60 дугаар зүйлийн 60.3 дахь хэсгийн “сонирхолтой” гэснийг “хохиролтой” гэж, төслийн 9, 37, 45, 49, 53, 54, 58 дугаар зүйлийн гарчиг болон холбогдох хэсэг, заалтад тусгагдсан худалдан авах ажиллагааны болон өрсөлдөөний асуудал “эрхэлсэн” гэснийг тохиолдол бүрд “хариуцсан” гэж, төсөлд тусгагдсан “энэ зүйлийн” гэснийг тохиолдол бүрд “энэ хуулийн” гэж тус тус өөрчлөх;

3.Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 1.1 дэх хэсгийн “уг ажиллагаанд” гэснийг, 6 дугаар зүйлийн 6.3.2 дахь заалтын “эрх бүхий” гэснийг, 7 дугаар зүйлийн 7.1.1 дэх заалтын эшлэлийг, 13 дугаар зүйлийн 13.3 дахь хэсгийн “тохиолдолд” гэснийг, 22 дугаар зүйлийн 22.10 дахь хэсгийн “санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний тогтоосон” гэснийг, 48 дугаар зүйлийн 48.2.13 дахь заалтын “эрх, үүрэг” гэснийг, 49 дүгээр зүйлийн 49.4.14 дэх заалтын “чиг үүрэг” гэснийг, 52 дугаар зүйлийн 52.1 дэх хэсгийн “болон бусад” гэснийг, 53 дугаар зүйлийн 53.2 дахь хэсгийн “зохих” гэснийг, 55 дугаар зүйлийн 55.1.7 дахь заалтын “тоо баримт,” гэснийг, 56 дугаар зүйлийн 56.8, 56.12 дахь хэсгийн “худалдан авах ажиллагааны” гэснийг болон 56.8 дахь хэсгийн “тушаал гаргаж,” гэснийг тус тус хасах гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	24
Татгалзсан	16
Бүгд	40

60.0 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

Хоёр.Төсвийн байнгын хороо дэмжээгүй санал:

Л.Мөнхбаатар: 1.Улсын Их Хурлын гишүүн Ш.Раднаасэдийн гаргасан, Төслийн 5 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 5.2 дахь хэсэг нэмэх:

“5.2.Эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, эмнэлгийн тоног төхөөрөмж худалдан авахад энэ хуулийн хэмнэлттэй байх буюу бага үнийг сонгох аргыг хэрэглэхгүй.”

Улсын Их Хурлын гишүүн Ш.Раднаасэд гаргасан саналаа татаж авсан тул, санал хураалт явуулаагүй болно.

2.Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Мөнхцэцэгийн гаргасан, Төслийн 36 дугаар зүйлийн 36.1.5 дахь заалтын “төрийн” гэсний дараа “болон орон нутгийн” гэж нэмэх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Мөнхцэцэг үг хэлэв.

Зөвшөөрсөн	7
Татгалзсан	33
Бүгд	40

17.5 хувийн саналаар дэмжигдсэнгүй.

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай /шинэчилсэн найруулга/ хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн талаар Төсвийн байнгын хорооноос гаргасан зарчмын зөрүүтэй саналын томъёоллоор санал хураалт явуулав.

Нэг.Төсвийн байнгын хороо дэмжсэн санал:

Нэг.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай /Шинэчилсэн найруулга/ хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуулийн төслийн талаар:

Л.Мөнхбаатар: 1.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 1 дүгээр зүйлийн “мөрдөгдөхөөс” гэснийг “болохоос” гэж, 2 дугаар зүйлийн “бүртгэлд бүртгэгдсэн этгээд бүртгэлийн үлдсэн хугацаагаар Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай /шинэчилсэн найруулга/ хуулийн тендер шалгаруулалтад оролцох эрхээ хязгаарлуулсан этгээдийн жагсаалтад бүртгэлтэй” гэснийг “бүртгэл хүчинтэй хэвээр” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	25
Татгалзсан	15
Бүгд	40

62.5 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

Хоёр.Зөвлөлдөх санал асуулгын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

Л.Мөнхбаатар: 1.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 1 дүгээр зүйлийн “34 дүгээр зүйлд” гэснийг “33 дугаар зүйлд” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	27
Татгалзсан	13
Бүгд	40

67.5 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

Гурав.Улсын нөөцийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

Л.Мөнхбаатар: 1.Ажлын хэсгийн гаргасан, Хуулийн төслийн нэрийн “хуульд өөрчлөлт оруулах” гэснийг “хуулийн зарим хэсэг хүчингүй болсонд тооцох” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	24
Татгалзсан	16
Бүгд	40

60.0 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

Дөрөв.Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

Л.Мөнхбаатар: 1.Ажлын хэсгийн гаргасан, Хуулийн төслийн нэрийн “хуульд өөрчлөлт оруулах” гэснийг “хуулийн зарим хэсэг хүчингүй болсонд тооцох” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	27
Татгалзсан	13
Бүгд	40

67.5 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

Тав.Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн сонгуулийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

Л.Мөнхбаатар: 1.Ажлын хэсгийн гаргасан, Хуулийн төслийн нэрийн “хуульд өөрчлөлт оруулах” гэснийг “хуулийн зарим хэсэг хүчингүй болсонд тооцох” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	25
Татгалзсан	15
Бүгд	40

62.5 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

Зургаа.Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

Л.Мөнхбаатар: 1.Ажлын хэсгийн гаргасан, Хуулийн төслийн нэрийн “хуульд өөрчлөлт оруулах” гэснийг “хуулийн зарим хэсэг хүчингүй болсонд тооцох” гэж өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	26
Татгалзсан	14
Бүгд	40

65.0 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

Долоо.Сонгуулийн автоматжуулсан системийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

Л.Мөнхбаатар: 1.Ажлын хэсгийн гаргасан, Хуулийн төслийн нэрийн “хуульд өөрчлөлт оруулах” гэснийг “хуулийн зарим хэсэг хүчингүй болсонд тооцох” гэж гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	27
Татгалзсан	13
Бүгд	40

67.5 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

Найм.Захиргааны хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

Л.Мөнхбаатар: 1.Хуулийн төсөлд доор дурдсан агуулгатай 3 дугаар зүйл нэмж, үүнтэй уялдуулан төслийн 1 дүгээр зүйлийн 1 дэх заалтын “62.1.5 дахь” гэснийг “62.1.4 дэх” гэж, 3 дугаар зүйлийн дугаарыг “4” гэж, төслийн нэрийн “нэмэлт” гэснийг “нэмэлт, өөрчлөлт” гэж, мөн 1 дүгээр зүйлийн 2 дахь заалт буюу 112 дугаар зүйлийн 112.10 дахь хэсгийн “цахимаар татан авч” гэснийг “цахимаар авч” гэж тус тус өөрчлөх:

“3 дугаар зүйл.Захиргааны хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 62 дугаар зүйлийн 62.1.4 дэх заалтын дугаарыг “62.1.5” гэж өөрчилсүгэй.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	27
Татгалзсан	13
Бүгд	40

67.5 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

Ес.Төрийн аудитын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

Л.Мөнхбаатар: 1.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төрийн аудитын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн 1 дүгээр зүйлийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулж, төслийн 2, 3 дугаар зүйлийг хасаж, 4 дүгээр зүйлийн дугаарыг “2” гэж өөрчлөх:

“1 дүгээр зүйл.Төрийн аудитын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1 дэх хэсгийн “томилон” гэснийг “сонгон шалгаруулан” гэж өөрчилсүгэй.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	28
Татгалзсан	12
Бүгд	40

70.0 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

Арав.Өрсөлдөөний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

Л.Мөнхбаатар: 1.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 1 дүгээр зүйлийг болон төслийн нэрийн “нэмэлт,” гэснийг тус тус хасаж, үүнтэй уялдуулан 2, 3 дугаар зүйлийн дугаарыг “1”, “2” гэж тус тус өөрчлөх гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн	28
------------	----

Татгалзсан 12
Бүгд 40
70.0 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

Арван нэг. Даатгалын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

Л.Мөнхбаатар: 1.Ажлын хэсгийн гаргасан, Төслийн 1 дүгээр зүйлийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“1 дүгээр зүйл. Даатгалын тухай хуулийн 6¹ дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 6^{1.4} дэх хэсэг нэмсүгэй:

6^{1.4}. Даатгагч Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн дагуу гаргах баталгааны үнийн дүн даатгалын нөөц сангийн энэ хуулийн 6^{1.1}-д заасан баталгаанд хамаарах эрсдэлийн сангаас хэтэрсэн бол давхар даатгалд хамрагдаж, эрсдэлийн үнэлгээ хийсэн байхыг шаардана.” гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн 25
Татгалзсан 15
Бүгд 40
62.5 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

Зарчмын зөрүүтэй саналын томьёоллоор санал хураалт явуулж дуусав.

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийг эцсийн хэлэлцүүлэгт бэлтгүүлэхээр Төсвийн байнгын хороонд шилжүүлэв.

Уг асуудлыг 20 цаг 25 минутад хэлэлцэж дуусав.

Бусад. Унгар Улсын Үндэсний ассамблейн дарга ноён Көвер Ласло тэргүүтэй төлөөлөгчид Төрийн ордон, Улсын Их Хурлын чуулганы үйл ажиллагаатай танилцав.

Чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар 6 асуудал хэлэлцэв.

Чуулганы нэгдсэн хуралдааны зохион байгуулалтыг Улсын Их Хурлын Тамгын газрын Хууль, эрх зүйн газрын Хуралдаан зохион байгуулах хэлтсийн дарга Н.Наранцогт, мөн хэлтсийн шинжээч М.Номиндулам, С.Энхзаяа нар хариуцан ажиллав.

Хуралдаан 10 цаг 17 минут үргэлжилж, 73 гишүүнээс 60 гишүүн хүрэлцэн ирж, 82.2 хувийн ирцтэйгээр 20 цаг 26 минутад өндөрлөв.

Тэмдэглэлтэй танилцсан:
ЕРӨНХИЙ НАРИЙН
БИЧГИЙН ДАРГА

Л.ӨЛЗИЙСАЙХАН

Тэмдэглэл хөтөлсөн:
ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛ
ХӨТЛӨХ АЛБАНЫ ШИНЖЭЭЧ

Э.СУВД-ЭРДЭНЭ

газрын дарга Доржсаламын Гантулга, Монгол Улсын ерөнхий аудиторын орлогчийн үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Цэвэлсүрэнгийн Наранчимэг, Наранчимэг дарга ирсэн байгаа юм байна. Үндэсний аудитын газрын Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Буянтогтохын Бундхорол нар чуулганы нэгдсэн хуралдаанд оролцож байна.

Байнгын хорооны хорооноос гарсан зарчмын зөрүүтэй саналын томьёоллоор саналыг үргэлжлүүлэн хураана.

Эхний санал хураалтыг хэдийн хураагаад завсарласан тийм ээ. Тэгэхээр 2 дахиаа явах юм байна.

Гишүүд ээ, санал хураалт.

2.Төслийн 3 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 3.3.7 дахь заалт нэмэх:

3.3.7 Төрийн аудитын тухай хуульд заасан аудитад шинжээч оролцуулах худалдан авах ажиллагаа. Санал гаргасан ажлын хэсэг, санал хураалт. 69 хувиар санал дэмжигдлээ.

3.Төслийн 8 дугаар зүйлийн 8.7.1 дэх заалтыг “орон нутгийн өмчит” гэснийг “орон нутгийн төсвийн байгууллага, орон нутгийн өмчит болон” гэж өөрчлөх. Санал гаргасан ажлын хэсэг, санал хураалт. 64.3 хувиар санал дэмжигдлээ.

4.Төслийн 11 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 11.4.3 дахь заалт нэмэх:

11.4.3 Чанар ба үнийн хосолмол. Санал гаргасан ажлын хэсэг, Улсын Их Хурлын гишүүн Содномын Чинзориг, санал хураалт.

Раднаасэд гишүүн үг хэлье, санал хураалтыг цуцаллаа. Раднаасэд гишүүн.

ХУРАЛДААНЫ ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ТЭМДЭГЛЭЛ

Зургаа.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд /Засгийн газар 2022.12.14-ний өдөр өргөн мэдүүлсэн, анхны хэлэлцүүлэг, үргэлжлэл/

Ажлын хэсгийг оруулаарай. Ажлын хэсгийн гишүүдийг танилцуулъя.

Сангийн сайд Болдын Жавхлан, Сангийн яамны Хууль, эрх зүйн газрын дарга Зоригтбаатарын Энхболд, Сангийн яамны Худалдан авах ажиллагааны бодлогын хэлтсийн дарга Ганболдын Гийхнаран, Төрийн худалдан авах ажиллагааны газрын дарга Цэдэнбалын Батзул, БХБЯ-ны Барилга, барилгын материалын үйлдвэрлэлийн бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах

Ш.Раднаасэд: Энэ 4 сарын 25-нд Байнгын хороо дээр би санал гаргасан юм аа. Энэ эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тоног төхөөрөмжийн чанарын асуудлыг ярьж. Тэгээд үүнийг чуулганаас дахин чиглэл аваад ажлын хэсэг аваад зассан. 1 дүгээрт үүнтэй холбоотой миний санал тэр хойно явж байгаа. Тэр саналаа бол албан ёсоор татаж байгаагаа хэлчихье. Татаж байгаагаа хэлье.

Энэ төслөөр ингээд 70 хувийн чанар, 30 хувийн үнэ хардаг. Эмийн чанар чинь 70 хувь нэмэгдлээ л гэж харж байгаа шүү. Тэгэхээр үүнийг дагаж гарах тэр Сангийн сайдын тушаал, Эрүүл мэндийн сайдын хамтарсан тушаалууд яг энэ рүүгээ чиглэж эцсийн байдлаар гарна шүү гэдгийг албан ёсоор хэлье. Тэгэхгүйгээс чинь болоод энэ ард түмэн эм нь үйлчлэхээ больчихсон, тэрнээс нь хамаараад элдэв бусын ургамал, ус рашаан ууж, хамаг биеэ баллаж байна шүү. Чанаргүй эмийн чинь хор гай энэ.

4204 эм улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн. Би энэ эмийн чинь үнэ болоод чанарын ялгааг Байнгын хороон дээр хэлж өгсөн. Тэгэхээр Худалдан авах ажиллагааны газрынхаа нүүнийгээ сайн мэдэж байгаа байх. Энэ эмтэй холбоотой нийт эмч нарын дунд судалгаа хийж үзэх нь 81.3 хувь нь эм бол чанаргүй байгаа шүү гэсэн тийм судалгаа хүртэл байдаг юм байна лээ шүү. Энэ эмийг эмийн агентлагаас чинь гарсан. Тэгээд энэ нийтдээ нэг 225 тэрбум орчим төгрөгийн ашиг харсан биш чанар харсан энэ хүмүүсийг эдгээсэн, эмчилсэн энэ эмийг авахад та бүхэн минь энэ юмаа зарцуулаарай, зориулаарай л гэж хэлэх гээд байгаа юм. Тэгэхгүйгээс чинь болоод энэ хүнсний шохой идээд энэ ард түмэн чинь эм нэртэй боловч үйлчилгээ байхгүй юмаар хордож дуусаж байна шүү. Тэгээд Эрүүл мэндийн сайд ч байна, Сангийн яамныхан бодвол энэ Худалдан авах ажиллагааны газрынхан үүнийгээ боловсруулах байх. Мөнгө чухал биш энэ дээр хүний амь нас эрүүл мэнд явж байгаа учраас энэ эм дээр та нар минь

онцгой анхаараарай л гэж хэлэх гээд байгаа юм. Тэгээд саналаа албан ёсоор татаж байгаа. Тэр хойд талд байгаа дэмжигдээгүй саналыг Байнгын хороон дээр.

Л.Мөнхбаатар: Энэ эмийн чанартай холбоотойгоор Раднаасэд гишүүн өмнө нь Байнгын хороон дээр санал гаргаад тэрийг нь чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцэх явцад гүйцээн боловсруулах чиглэл өгөгдөөд тэгээд одоогийн энэ төслөөр орж ирж байгаа. Үүнтэй холбогдуулан Төсвийн байнгын хороо дэмжээгүй энэ саналаа Раднаасэд гишүүн татан авч байгаа юм байна.

Ганболд гишүүн үг хэлэх юм уу, та. Саналаа хураах уу.

Гочоогийн Ганболд гишүүн үг хэлье. 5 дээр юм уу? Тэгвэл энэ чинь 4 дэх асуудал шүү дээ. 4 дэх асуудал.

Саналаа хураачихъя тэгвэл. Санал хураалт гишүүд ээ. 65 хувиар санал дэмжигдлээ.

5.Төслийн 11 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 11.7, 11.8 дахь хэсэг нэмэх:

11.7 Захиалагч энэ хуулийн 11.4.3-д заасан шалгуурыг хэрэглэх бол чанар ба үнийн шалгуур тус бүрд өгөх оноог тендер шалгаруулалтын баримт бичигт заана.

11.8.Чанар ба үнийн хосолмол үнэлгээний шалгуурыг зөвхөн эм эмнэлгийн хэрэгсэл худалдан авахад хэрэглэнэ. Санал хураалт. Гочоогийн Ганболд гишүүн, дараа нь Туваан гишүүн үг хэлье.

Г.Ганболд: Энэ ингээд чанар ба үнийн хосолмолоор шалгаруулах гэж байна л даа. Үүнийг хэрэгжүүлж чадахгүй шүү дээ. Худалдан авах ажиллагааныхан үүнийг мэдэж байгаа.

Чанараа тэгээд хэн тогтоох юм? Одоо тэгээд энэ эмүүд жишээлэх юм бол даралт даралтын эм гэж жагсааж байгаад нэгд хамгийн чанартай нь тэр, 2-т нь тэр гээд манайх гаргаж чадах уу? Даралтын эмийг. Бүх эмүүдээ тэгвэл ингээд чанараар нь жагсаах юм уу? Тэгж байж энэ чинь өөрөө нөгөө чанар, үнийн хосолмол болохгүй болбол яг үнэндээ бол энэ эмийн бүх төрлөөр нь тэгвэл чанараар нь бид нар эрэмбэлэх нь байна шүү. Тэр эрэмбэлж гаргах стандарт юмнууд нь яг манайд яг байгаа юу? Энэ яг өөрөө ингээд яг ойлгомжсгүй юм руу аваачна шүү дээ. Энэ чанартайг нь бүх эмийн нийлүүлэгч нар манайх чанартай л гэж хэлнэ шүү дээ. Тэрийг хэн тогтоох юм бэ? Эрэмбэлж гаргаж чадах уу? Энэ бол яг ойлгомжсгүй зүйл рүү аваачна. Бид нар бас хөдөө орон нутагт энэ эмийн тендер зарлаж л явсан. Тэгээд үүнийг хэн тогтоож гаргах юм, чанарыг нь. Тэр дээр би нэг тодорхой хариулт аваад энэ үүгээрээ ингээд ойлгомжсгүй батлагдчих юм болбол сүүлд нь яг шалгаруулалтын явцад их боломжсгүй зүйл болно доо.

Л.Мөнхбаатар: Дэгээрээ угаасаа асуулт, хариулт бол байхгүй шүү дээ. Үг хэлэх боломжтой. Дэмжсэн 3, дэмжээгүй 3 гишүүн үг хэлэх боломжтой юм.

Туваан гишүүн үг хэлье.

Ц.Туваан: Энэ бол маш чухал асуудал аа. Яагаад чухал гэхээр бид нар энэ чанаргүй юмнаас болж бид нар сая эмийн чанарын асуудлаар түр хороо ингээд явсан тийм ээ, сунгаад явсан, энэ юунаас болсон чанаргүй юмнаас л болсон. Тэгэхээр эмийн чанарыг ярихаас өөр арга байхгүй. Эмийн чанарыг чинь бол үйлдвэрлэж байгаа улсаас нь, тэгээд дээрээс нь лаборатори энэ тэр гээд бас тогтоочихдог арга аргачлал зөндөө зүйлүүд байгаа. Бид нар энэ өвөлжингөө л өөрсдийнхөө хүүхэд, өөрсдөө ч гэсэн, тэгээд, ер нь хөдөө гадааг бол салдаггүй нэг баахан өвчинтэй л одоо л нэг юм дулаараад гайгүй болж байна шүү дээ.

Энэ чинь ерөөсөө чанаргүй эм шүү дээ. Уугаад байдаг, эдгэдэггүй. Эдгээд 1, 2 хонолоо, буцаад өвдчихдөг. Тэгээд чанаргүй юмнаас болоод дахиад энэ улсын төсөв дээр ирж байгаа энэ ор хоногийн мөнгө, хэвтүүлж байгаа тэгээд дээрээс нь энэ юуны тэр эмээ худалдаж авах мөнгө энэ тэр гээд тэгээд маш олон сөрөг үр дагаврууд гарч ирээд байгаа юм аа. Тэгэхээр энэ дээр бол энэ маш зөв соргоогоор энэ чанар, үнийн хосолмол байдлыг оруулж ирж байгааг нь бол дэмжиж байгаа.

Ер нь бол чанартай чанаргүй эм бол угаасаа олон улсдаа бол эмийн хатуу стандарт мөрддөг оронд үйлдвэрлэсэн эмийг бол өндөр чанартай эм ээ гээд ингээд аваад явчихдаг. Дунд чанар ч байна. Тэгэхээр энэ чанарыг зааж өгөхгүй болохоор бид нар зүүн өмнөд Азийн орнуудад үйлдвэрлэсэн ямар ч эдгээх чадваргүй тийм эмүүдийг аваад тэгээд 1 эм бичээд уусан болоод ингээд үр дүн гарахгүй байгаа гэдэг нь амьдралаар нэгэнт тодорхой болчихсон. Энэ өвлийн энэ эдгэдэггүй, салдаггүй ханиаднууд дээр ерөөсөө үүнтэй л холбоотой. Тэгэхээр чанар эмийн хосолсон гэдгийг нь яваад харин үүнийгээ тэр бичиг баримтдаа зааж өгөх дээр онцгой анхаараад явчих нь л зөв. Дэмжиж байна. Тийм болно, болно.

Л.Мөнхбаатар: Ингэе, Оюунчимэг гишүүн үг хэлэх юм байна шүү дээ, тийм ээ. Та үг хэлэх юм уу? Тэгвэл Оюунчимэг гишүүн үг хэлсний дараа Чинзориг гишүүн үг хэлэх байдлаар саяын гишүүдийн тавиад байгаа асуудалд нь хариу өгье, тэгэх үү. Оюунчимэг гишүүн үг хэлье.

М.Оюунчимэг: Ер нь манай гишүүд яг үнэн юм хэлээд байна л даа. Одоо яг Монгол Улс эмийн мафидаа бол идэгдчихсэн байгаа, энэ бол яг үнэн шүү. Одоо энд сууж байгаа Гийхнаран гээд залуу ЭМД-ын ерөнхий газрын дэд даргаар ажиллаж байсан. Эм ямар хуурамч байдаг, яаж тендер явдгийг маш

сайн мэдэх залуу Сангийн яамны худалдан авалтын газар орчихсон сууж байна л даа. Үнэнийг хэлэхэд үнэхээр мафи байгаа 500 тэрбум төгрөг гаруй эргэлддэг энэ эмийн салбар мафидаа баригдчихсан. Сая Туваан гишүүн хэлж байна. Зүүн өмнөд Азид үйлдвэрлэсэн хагас найрлагатай тэр даралтын эм гэхэд 100 хувь биш. 30% нь юм уу найрлага нь солигдсон гэх мэт. Маши хуурамч эм болон энэ эмийн зах зээл бол үнэхээр Монголд замбараагаа алдчихсан байгаа. Үүнийг гүйцэтгэлийн аудитаар ч тогтоочихсон. Дээрээс нь Учрал гишүүнээр ахлуулсан Түр хянан шалгах хорооныхон лаборатори дээр очиж үзсэн. Монголд ганцхан байдаг лаборатори нь өнөөдөр тоног төхөөрөмж нь эвдэрчхээд орж ирж байгаа эм үнэхээр чанартай, чанаргүй байна уу, хүний эрүүл мэндэд хортой юу, хоргүй юу гэхийг тогтооход хэцүү болчихсон байна. Бид нарыг ядахдаа 5 тэрбум төгрөгөөр энэ лабораторийг солиод өгвөл бид нар ядахдаа энэ нь буруу, энэ зөв байна гээд нэг тогтоочих бололцоотой гээд ярьж байсан. Орж ирж байгаа эмүүдийн ихэнх нь хүний эрүүл мэндийг анагаах чадлаараа найрлага нь дутуу, муу байгаа гэдгийг л лабораторийн мэргэжилтнүүд, эд нар, эмч нар нь бид нарт бүгд ярьсан. Туваан гишүүн цуг явж байсан тэгэхэд. Тийм учраас л бид нар түрүүн энэ манай Раднаасэд гишүүн ч гэсэн яг ярьж байна. Яг үнэн.

Монголд байгаа эм үнэхээр чанаргүй байна. Дээрээс нь дэлхийн зах зээлийн үнээс хамаагүй өндөр үнэтэй байна. Тэр гүйцэтгэлийн аудит бол 30-80% гэхчхэн. Тэгээд энэ дээр чанар эмийг яаж тогтоох вэ гээд Ганболд гишүүний асуугаад байгаа бас үнэн. Өнөөдөр Монголд орж ирж байгаа эмийн чанар, үнийг тогтоох газар нь бараг байхгүй байгаа шүү. Эм эмнэлгийн агентлаг гэж байгуулсан. Тэгээд нөгөө салбарын сайдтайгаа бас энэ асуудлуудаас чанартай чанаргүй юм худал хуурмаг гарын үсэг зурахгүй, зурна

гэсээр байгаад ажлаасаа халагдсан. Одоо шүүхдээд явж байгаа, түр орлон гүйцэтгэгч тавина гээд тавьж чадахгүй гээд энэ салбар үнэхээр хэцүү байгаа. Чинзориг сайд маань үүнийгээ өөрөө бас ярих байх. Тийм учраас бид энэ хуулиар ингээд хамаагүй юм гаргаад байж болохгүй. Үүнээс болж маш олон хэлмэгдэж байгаа, сошиалаар гөвүүлж байгаа. Магадгүй ингэж хэлээгээд маргааш гөвөөд сууж байж магадгүй. Гийхнаран гэдэг хүн.

Л.Мөнхбаатар: Эрүүл мэндийн сайд Содномын Чинзориг үг хэлье.

С.Чинзориг: Яах вэ, энэ дээр гишүүд бас анхаарал хандуулж байгаад их баяртай байна. Ер нь бол иргэдийн дунд энэ эмийн чанартай холбоотой, эмийн үнэтэй холбоотой асар их гомдол байгаа юм. Тэгэхээр энэ дээр энэ худалдан авалтын хуульд бас ийм заалт бол оруулбал нэг ахиц дэвшил гарах болов уу гэж бодоод тэгээд энэ хуулийг чинь анхны хэлэлцүүлэгт нь буцааж байж, дахиж бас энэ зарчмын зөрүүтэй санал гаргаж оруулж ирж байгаа юм.

Одоо бид энэ чанар ба үнийн зохиомол шалгуурыг хэрэглэнэ гэхээр гишүүдийн чанарыг нь яаж тогтоох юм бэ гээд. Тэгээд эм болгоны чанарыг бид нар орж ирж байгаа эм болгоны чанарыг үнэлээд, худалдаж авна гэдэг асуудал бол би болбол гэж ойлгохгүй байгаа юм. Ямар үзүүлэлтээр нь чанар, чанарын үнэлгээ өгөх юм бэ гэхээр худалдан авахдаа 1 дүгээрт нь, энэ орж ирж байгаа энэ импорт, манайд худалдах авахаар орж ирж байгаа эм болбол 1 дүгээрт, Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагын баталгаажуулалтад орсон эм байна уу, үгүй юу гэдгээр нь. Хэрэв Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагын баталгаажуулалтад орсон эм болбол нөгөө чанарын үнэлгээг нь өндөр үнэлгээ өгөх.

2 дахь нь, өндөр хөгжилтэй орон буюу нөгөө хатуу зохицуулалттай орон

гээд байгаа нөгөө Европын орнуудаас орж ирж байгаа хатуу зохицуулалттай орнуудаас орж ирж байгаа эрх бүхий байгууллагын гэрчилгээтэй байгууллагаас орж ирж байгаа эм бол бас чанарын өндөр үнэлгээ авна л гэсэн үг.

3 дахь асуудал нь, тендерт оролцогч нь өөрөө үйлдвэрлэгч байх юм бол бас энэ чанарын өндөр түвшний үнэлгээ авах. Ийм үзүүлэлтүүдээр энэ чанарын үнэлгээг нь тогтооно гэж ингээж оруулж байгаа юм.

Ер нь энэ эм гэдэг бол үндэсний аюулгүй байдалтай шууд холбоотой стратегийн бүтээгдэхүүн. Ний нуугүй хэлэхэд 30 жил хувийн хэвилийн нуруун дээр даатгаад төрийн оролцоогүй, хяналтгүй, зохицуулалтгүй, төрийн дэмжлэг тусалцаагүй явж ирсэн. Үүнийг бид бол засах ёстой гэж үзэж байгаа юм. Энэ бол нэг арга. Эмийн үнэ чанартай холбоотой асуудал дээр эргэлт гарах.

Дараагийн зарчмын зөрүүтэй санал дээр тэр 36.1.2 дээр бас нэг цоо шинэ арга оруулж ирж байгаа юм. Бэлэхэн бидэнд бэлэн систем байгаа юм байна лээ. НҮБ-ын хүүхдийн сан дэлхийн 138 оронд эм эмнэлгийн хэрэгсэл худалдан нийлүүлдэг худалдааны системтэй юм байна. Тэгэхээр манай орон энэ системийг ашиглаж байгаа. Зөвхөн яаралтай тохиолдолд вакцин худалдан авахдаа л энэ системийг ашиглаад байгаа юм. Одоо бол бид нар энэ хуульд оруулж байгаа тэр 36.1.2-оор бол энэ үйлдвэрлэгч болон ОУБ-аас шууд худалдан авах эрхийг нь бол нээж өгч байгаа. Ингэснээрээ энэ хүүхдийн сангийн энэ 138 оронд худалдан авалт үзүүлдэг системийг шууд худалдан авалт системийг авснаараа чанар үнэ дээр нь маш томоохон эргэлт болно л гэж би бол ингээж найдаж байгаа юм. Тийм учраас энэ чанар ба үнийн хосолмол шалгуурыг хэрэглэнэ гэдэг энэ зарчмын саналыг дэмжээд өгвөл их сайн байна.

Зөвхөн энэ чанар болон үнийн хосолмол шалгуурыг бол зөвхөн эм эмнэлгийн хэрэгсэл худалдан авахад л дүгнэнэ ээ гэж. Өмнө нь бол 2 арга байгаа шүү дээ. Харьцуулах үнэ гээд бас нэг шалгуур нь юу билээ? Бас нэг 2 шалгуур байгаа юм. Энэ 2 нь бол эм эмнэлгийн худалдан авах дээр үйлчлэхгүй. Зөвхөн энэ чанар үнийн хосолмол шалгуурыг нь бол эм эмнэлгийн хэрэгсэл худалдан авах дээр нь үүнийг нь бол аваад явъя гэж. Тэгээд энэ чанар үнийн хосолмол үнэлгээ хийдэг энэ журмыгаа бол Сангийн сайд батлахаар бол хуульдаа байгаа юм.

Харин тэгээд энэ хуульдаа тэр чанарын өндөр үнэлгээ авсан бол илүү нөлөөтэй байдаг, үнийн нөлөөлөл нь бол бага хувь эзэлж байх 70 орчим хувь нь чанарын энэ нөлөөлөл нь байх ёстой гэсэн би ийм бол байр суурьтай байгаа юм. Ингээд тэр журмыг нь батлахдаа энэ өөрийнхөө байр суурийг илэрхийлж гол нь үнэ биш чанар энэ худалдан авалтын гол эцсийн бас арга нь байх ёстой гэсэн ийм байр суурьтай бол байх юм. Тэгээд энэ их чухал бас ... /миут дуусав/

Л.Мөнхбаатар: Гишүүд үг хэлж дууслаа.

Саналын томъёоллыг уншиж танилцуулсан. Санал хураалт гишүүд ээ. 69 хувиар санал дэмжигдлээ.

6.Төслийн 13 дугаар зүйлийн 13.4 дэх хэсгийн “баримтжуулж тендер шалгаруулалтын хувийн хэрэгт хадгална” гэснийг “баримтжуулна” гэж өөрчлөн, үүнтэй уялдуулан 48 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 48.4.10 дахь заалт нэмэх:

48.4.10 Энэ хуулийн 13.4-д зааснаар баримтжуулсан гэрэл зураг, дүрс бичлэг. Санал гаргасан ажлын хэсэг, санал хураалт. 68.3 хувиар санал дэмжигдлээ.

7.Төслийн 27 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 27.6 дахь хэсэгт нэмэх:

27.6 Эм эмнэлгийн хэрэгслийн тендерийг үнэлэхэд санхүү төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний баталсан аргачлал зааврын дагуу онооны дарааллаар эрэмбэлж, хамгийн өндөр оноотой тендерийг хамгийн сайн тендер гэж үзнэ. Санал гаргасан ажлын хэсэг. Улсын Их Хурлын гишүүн Чинзориг. Санал хураалт. 70.7 хувиар санал дэмжигдлээ.

8.Төслийн 27 дугаар зүйлийн 27.6 дахь хэсгийн “тэнцүү” гэсний өмнө “эсхүл оноо” гэж, 27.15 дахь хэсгийн “өртөг” гэсний дараа “Чанар ба үнийн оноо” гэж тус тус нэмэх. Санал гаргасан ажлын хэсэг. Улсын Их Хурлын гишүүн Чинзориг. Санал хураалт. 68.3 хувиар санал дэмжигдлээ.

9.Төслийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.1 дэх заалтын тайлбар хэсгийн “дуусах” гэснийг “дуусаж, санхүүжилтийн эх үүсвэргүй болох” гэж өөрчлөх. Санал гаргасан ажлын хэсэг, санал хураалт. 75 хувиар санал дэмжигдлээ.

10.Төслийн 35 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 35.1.3 дахь заалт нэмэх:

35.1.3.Шүүх шинжилгээний байгууллагын нарийн мэргэжлийн шинжилгээнд шаардлагатай урвалж бодис нийлүүлэх боломжтой этгээдийн тоо хязгаарлагдмал гэж. Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Нямбаатар, санал хураалт.

Даваасүрэн гишүүн, Цэрэнпилийн Даваасүрэн гишүүн үг хэлье. Санал хураалтыг түдгэлзүүлье.

Ц.Даваасүрэн: Тэгэхээр энэ заалт бол шүүх шинжилгээний байгууллагын юуг урвалж бодисыг шууд хязгаарлагдмал байдлаар тендер шалгалт хийх ийм заалт л даа. Тэгэхээр

энэ дээр би бас нэг гүйцээн боловсруулах чиглэл нэг зүйл дээр авъя гэж ингэж бодоод байгаа юм. Тэгээд энэ ЗГ-аас нэн яаралтай хэрэгжүүлэхээр шийдвэрлэсэн үндэсний аюулгүй байдал, улсын эдийн засаг, нийгмийн хөгжилд нөлөөлөх хэмжээний стратегийн ач холбогдол бүхий төсөл, хөтөлбөрийн бараа, ажил үйлчилгээний тендерийг харьцуулалтын аргаар зохион байгуулах аргыг бас авч үзээч гэж. Ийм санал оруулах. Тэгээд гүйцээн боловсруулах чиглэл өгөөд дараагийн Байнгын хорооны хурал дээр санал хураалгая гэж ингэж бодоод байгаа юм.

Өнөөдөр манай улирлын барилгын сезон маш бага богинохон, зураг тендер шалгаруулалт зураг зурах гэсээр байтал 1, 2 сар, шалгаруулах гэсээр байтал хэд хоног, ингээд нөгөө ажлаа хийх гэсээр байтал дахиад 2 сар. Ингээд ерөнхийдөө болбол ажиглаад байхад нэг барилгын ажил бол нэг 7, 8 сард эхлээд л тэгээд нэг 2, 3 сар яваад л дуусчхаж байгаа юм. Тэгэхээр томоохон хэмжээний стратегийн ийм том төслийн ажлууд чинь бол бас 1, 2 жил шаардсан ийм ажлууд болно шүү дээ. Тэгэхээр энэ ажлуудын хувьд бол хэрвээ ЗГ стратегийн ач холбогдолтой гээд байгаа юм. Тэгэхээр энэ чинь бол 1, 2, гуравхан л юм болно шүү дээ. Стратегийн ач холбогдолтой ийм том төсөл хөтөлбөр энэ дээр чиглэл өгөөд орхичхооч ээ.

Л.Мөнхбаатар: Цэндийн Сандаг-Очир гишүүн үг хэлье.

Ц.Сандаг-Очир: Энэ 35.1.3 дээр ямар ч тийм гүйцээн болгох чиглэлээр асуудал байхгүй. Даваасүрэн гишүүний гаргаж байгаа чиглэл өгүүлэх гээд байгаа асуудал бол зарчмын хувьд шал өөр, огт өөр асуудал. ЗГ өөрөө, ер нь ингээд хараад байхад ингээд яам болгон энэ тендерийн хууль руу ашиг сонирхлоо шингээх гэж орж ирдэг. Аливаа юмыг харьцуулалтын аргаар эсвэл шууд аргаар хийх гэдэг энэ санаархлаа болих хэрэгтэй. Бүх ажлуудаа өөрсдөө

төлөвлөж оруулж ирэх хэрэгтэй. Төлөвлөөд оруулж ирсэн асуудлуудыг тендер нээлттэй сонгон шалгаруулалтаараа хийгээд явах эрх нь нээлттэй. Тийм учраас энэ харьцуулалтын арга гэнэ үү, шууд аргуудаа ингэж оруулж ирэх гээд байгаа энэ асуудал болохгүй. Тийм учраас энэ асуудал энэ хуулийн төсөлд ч орж ирээгүй, өнөөдрийн энэ яригдаж байгаа энэ зарчмын зөрүүтэй санал дээр ч энэ асуудал хөндөгдөөгүй учраас дэгээ бариад энэ санал хураалтаа хийгээд явах нь зүйтэй л гэж бодож байна.

Л.Мөнхбаатар: Энэ 35 дугаар зүйл дээрх энэ саналыг энэ зарчмын хувьд угаасаа үүнийг уг нь дэмжээд явж байгаа. Нямбаатар гишүүн энэ асуудлыг хөндөж тавьсан санал нь бол ингээд дэмжигдээд явж байгаа, дэмжсэн санал. Энэ дээр Цэрэнпилийн Даваасүрэн гишүүний гаргасан саналыг эцсийн хэлэлцүүлэг дээр Байнгын хороо, ажлын хэсэг бас анхаарч үзээрэй гэдгийг чиглэл болгож байна.

Эцсийн хэлэлцүүлгийн хувьд хэлэлцээрэй. Санал хураалт. Томьёоллыг уншиж танилцуулсан байгаа. 61.5 хувиар санал дэмжигдлээ.

11.Төслийн 36 дугаар зүйлийн 36.1.2 дахь заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

36.1.2 Хүн амын эрүүл мэндийг хамгаалахтай холбоотой олон улсын чанарын шаардлага хангасан эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, био бэлдмэл, вакциныг гадаад улсын үйлдвэрлэгч Олон Улсын байгууллагаас шууд болон дамжуулан худалдах авах бол. Санал гаргасан ажлын хэсэг, Улсын Их Хурлын гишүүн Чинзориг. Санал хураалт.

Цэвэгдоржийн Туваан гишүүн үг хэлье. Дараа нь хэн юм. Та хэд үг авахаар бол.

Ц.Туваан: Энэ заалтыг манайхан бас хараад дэмжээд өгөөрэй. Тэр нь юу гэхээр энэ эмийн үнэ бол асар өндөр байгаа. Одоо бид нар ковид дээр энэ мэдсэн шүү дээ. Ковидын хуулийн дагуу явсан тэр Ремдесивир гээд хамгийн гол эмийг бид нар 160 мянган төгрөгөөр балконыг нь хэрэглэсэн. Яг шууд худалдан авалт хийгээд яамнаас зохион байгуулаад аваад ирсэн 38 мянган төгрөгөөр буюу 4,2 дахин хямд үнээр аваад ирж болж байгаа байхгүй юу. Тэгэхээр энэ заалт бол аягүй чухал.

Сая ингээд ер нь ахмадууд ингээд ярихаар ер нь судалгаа ч гэсэн байлаа шүү дээ. Тэтгэврийнхээ бараг 3-ны 1-ийг нь эмд өгчхөөд байгаа юм. Тэгэхээр бид нар ахмадуудаа яаж тэтгэвэртээ үлдээе гэж бодлого барья гээвэл эмийн үнийг л ярихаас өөр аргагүй болж байгаа юм. Тэгэхгүй бол энэ чинь үнэтэй эмд хамаг тэтгэврийн ахмадуудын мөнгө ингээд яваад байгаа юм.

Энэ дээр байгаа тэр гадаадын байгууллагууд байгаа юм. Үйлдвэрлэгч. Чанартай эм болгон хямд юу үнэтэй байдаггүй, үнэ багатай эм байгаа. Жишээлбэл Новардис компанийн эм гээд бид нар 2 жил ярьсан, 2 жил яриаад, 21 нэр төрлийн эм оруулж ирсэн. Энэ нэг долларын үнэтэй эм, бүх эм нь. Хатуу стандарт мөрддөг орны чанар сайтай эм ийм үнэтэй байж болж байгаа юм. Тэгэхээр энэ эмийг бид нар оруулж ирээд үнэгүй эм гээд сумдын аптекаар, аймгийн аптекаар хэрэглээд эхэлчихсэн байхгүй юу. Энэ бас л нэг үр дүн байгаа.

Түрүүн бас тэр Чинзориг сайд хэлсэн. Энэ ОУБ, НҮБ-ын хүүхдийн байгууллага дээр чинь бэлхэн платформ нь байж байгаа. Эндээс энэ юу гэдэг юм, шаардлагатай буурай хөгжилтэй ядуу янз бүрийн улсууд чинь эмээ захиалаад аваад байгаа байхгүй юу даа. Тэгээд манайх энд яагаад ороод, эмээ бас авч болохгүй гэж. Тэгэхээр энэ бол маш ийм чухал заалт. Тэгэхээр энэ дээр бол нэг ийм худалдан авалтын асуудал гарч ирэх

байх. Энэ дээр нь тусгай ЗГ дээрээ ч юм уу яриад энэ худалдан авалтыг нь яаж ямар байгууллага яаж зохион байгуулах юм. Хэрвээ бэлэн жишээ гэх юм бол тэр ковидын үед хэрэглэсэн худалдан авалтын жишээ байгаа, хуулийн гаргалгаа.

Дээрээс нь ер нь бол энэ эмийн энэ худалдан авах, эм ханган нийлүүлэх байгууллага энэ тэр дээр бол ер нь бас энэ заалт орчиход бас нэлээн асуудлыг шийдээд явчихна гэж бодож байна. Тэгэхээр энэ дээр бол манайхан дэмжиж өгөхийг хүсэж байна.

Л.Мөнхбаатар: Нийтдээ 36 санал хураалт байгаа шүү. Хэн үг хэлэх гээд байгаа билээ. Булгантуяа гишүүн үг хэлье.

Х.Булгантуяа: Засгийн газраас удахгүй энэ эм, эмийн хэрэгслийн тухай хуульд бас нэмэлт, өөрчлөлт оруулж ирж өргөн барих юм шиг байна лээ. Бид нар анх энэ хуулийг бас баталж байхад батлах гээд хэлэлцэж байхад ялангуяа Мөнх-Оргил гишүүн бас энэ асуудлыг нэлээн их ярьж байсан юм. Бид нар дотоодын стандарт гэж бүр оруулж өгсөн байхгүй юу түүн дээр. Манайх үнэнийг хэлэхэд ихэнх эм тариаг өөрснөө үйлдвэрлэдэггүй, гаднын эмийг л оруулж ирж байгаа юм. Тэгэхээр эсрэгээрээ уг нь бол нэг 3.4-хөн сая хүнд гаднын ямар хамгийн өндөр стандарт байна тэрүүгээр л эм оруулж ирнэ гэж зааж өгмөөр байгаа юм л даа. Тэгээд ДЭМБ-ын Жи Эм Пи гээд Гүүд Манифакчерийн практик гээд угаасаа стандарт байдаг. Европын холбоо үүнийгээ хэрэглэдэг юм байна лээ. Тэгээд л ерөөсөө энэ зарим улс орнуудын шууд веб сайт дээр нь байдаг юм байна лээ. Манайхаар бол эм эмийн агентлагийнх нь веб сайт дээр нь, энэ энэ компаниуд жи эм пи стандартад нийцсэн эм оруулж ирдэг үйлдвэрлэдэг тул зөвхөн энэ компаниудын эмийг л манай улс хэрэглэнэ ээ гээд. Тэгээд бараг тэгээд заагаад өгчихмөөр байгаа байхгүй юу. Бид нар Швейцар шиг, Япон шиг,

Солонгос шиг ийм эм хэрэглэмээр байна шүү дээ. Тэгэхэд чинь энэ заалтаар бол нэг их тийм тодорхойгүй шууд гадаадын худалдан авагчаас үйлдвэрлэгчээс нь авч болно гэхээр ямар ч үйлдвэрлэгчээс нь авч болох юм шиг 1 дүгээрт,

2 дугаарт, дээрээс нь нэмээд хэрвээ олон улсын байгууллагууд, ДЭМБ, НҮБ бид нарт ялангуяа өргөн хэрэглэдэг эмүүдийг аваад хямдхан үнээр аваад өгвөл сайн байна. Тэгэхдээ бас тэгэх юм уу, үгүй юм уу. Тэгэхээр үүнийгээ нэг нэлээн тодорхой сайн зааж өгвөл яасан юм бэ? Бүр стандартаа зааж өгвөл яасан юм? Үүн дээр Эрүүл мэндийн сайд ямар саналтай байгаа юм бэ гээд. Энэ дээр асуулт асуух хэцүү л байгаа байх. Тэгэхдээ бид нар дэлхийн хамгийн сайн стандартын эмийг л хэрэглэмээр байна. Тэгээд үүнийг битгий ингэж задгай орхиоч. Тэгэхээр л ахиад л наадах чинь завхрал болно шүү дээ л гэдэг л эмийн эмийн хэрэгслийн тодорхойгүй байдал тэгээд л муу худалдан авалт л явагдана гэсэн үг.

Л.Мөнхбаатар: Ням-Осорын Учрал гишүүн үг хэлье. Дараа нь Ганболд гишүүн.

Н.Учрал: Энэ хүний эмийн чанар хуурамч болон стандарт бус эмийн үйлдвэрлэл нийлүүлэлтийн асуудлаар Эмийн хяналт шалгалтын түр хороо байгуулагдаад ажилласан. Тэгээд өчигдөр бол түр хорооны хурлыг хийсэн. Тэгээд тайланг бол Их Хуралд танилцуулах ёстой. Тэгэхээр өнөөдрийн байдлаар эмийн бүртгэлд нэг 4213 эм бүртгэлтэй байгаа юм байна. Энэ манай улсын эмийн бүртгэлд байгаа яг стандартын дагуу үйлдвэрлэл явуулж байгаа 9 үйлдвэр байгаа, нийт үйлдвэрийн 32% нь гэсэн ийм статистик байна. Тэгэхээр энэ Чинзориг сайдын оруулаад байгаа энэ зарчмын зөрүүтэй саналууд бол энэ эм үйлдвэрлэлийн худалдан авах ажиллагаанд маш том бас дэвшилийг авчирна гэдэгт би бол

эргэлзэхгүй байгаа юм. Энэ бол томоохон шинэчлэл мөн.

Тэгэхээр 1 санал хэлэх гээд байгаа нь энэ Эмийн чанарын түр хороо ажиллахдаа нөгөө олон улсын чанарт нийцсэн гээд энэ томъёолол нь өөрөө тийм зохимжтой юм уу? Шууд сая Булгантуяа гишүүний хэлснээр тэр Жи Эм Пигийн шаардлага хангасан батламж авсан гээд шууд томъёолчихвол бараг ойлгомжтой болох юм. Тэрийгээ бол эм үйлдвэрлэлийн зохистой дадал гэдэг үгээр нь тавивал яасан юм бэ? Олон улсын гэж байснаас эм үйлдвэрлэлийн зохистой шаардлагын стандартад нийцсэн гэдэг ийм томъёоллыг нь энэ зарчмын зөрүүтэй санал дээрээ тусгаад өгчихвөл бас илүү их дэвшил гарах юм биш үү л гэдэг санааг хэлэх гээд байгаа юм.

Хүн амын эрүүл мэндийг хамгаалахтай холбоотой, хүн амын эрүүл мэндийн чанартай холбоотой эмийн зохистой үйлдвэрлэлийн зохистой дадлын шалгуурт нийцсэн гэдэг байдлаар томъёолчихвол илүү их ойлгомжтой болоод энэ худалдан авах ажиллагааны процесс ч гэсэн ойлгомжтой болох юм биш үү?

Л.Мөнхбаатар: Ажлын хэсгийн ахлагч Сандаг-Очир гишүүн сая томъёоллууд яриад байна шүү дээ. Тийм учраас дараа нь уг хэлнэ биз. Одоо Гочоогийн Ганболд гишүүн үг хэлье.

Г.Ганболд: Үгүй ээ, би сая 2 гишүүний хэлж байгааг л яг зөв л гэж үзээд байна л даа. Одоо яг энэ заалтаар явчихвал манай гишүүд зүгээр яах вэ эргээд нэг харчхаарай. Олон улсын чанарын шаардлага хангасан гэх юм болбол манайх бол бүгдийг нь л гаднаас авч байгаа. Тэгэхээр эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, био бэлдмэл дээр бол дахиж тендер гэсэн ойлголт байхгүй болж байгаа юм. Бүгдийг нь гаднаас гээд л. Хятадынх ч гэсэн олон улсын шаардлага хангасан гээд л эмнэлгийн хэрэгсэл аваад

ирнэ шүү дээ. Тэгэхээр энэ чинь орон нутгууд ингээд нийслэл л нэг ийм тендер зарладаг юм л даа. Чинзориг гишүүнд ч бас хамаагүй л байх зайлуул. Тэгэхдээ үүнийг бол яг оруулж ирвэл уг нь бол Чинзориг гишүүний хэлж байгаа тэр ОУБ-аар дамжуулаад түүний шаардлагыг хангасан гэж ойлгож байсан чинь гадаад улс орны үйлдвэрлэгч гээд таслал тавьчихаар гадаадын үйлдвэрлэгчээс хаанаас ч авч болж байгаа байхгүй юу. Бүгдийг нь шууд худалдан авалтыг нь нээчихэж байгаа юм.

Тэгэхээр энэ дээр бол саяын гишүүдийн хэлдэг яг тийм олон улсын стандарт байдаг бол тэрийг нь зааж өгөөд энэ шаардлагыг хангасан эмийг шууд худалдаж авна гэх юм бол болж байна, дэмжиж байна. Түүнээс бол зүгээр яг энэ өгүүлбэрээр орчих юм болбол нэг ч тендер зарлагдахгүй. Энд зүгээр л олон улсын шаардлага хангасан гээд л Хятадаас ч бай, Азийн орнуудаас ч бай шаардлага хангасан байх юм бол эмнэлгийн хэрэгслийг ч тэр, эмийг ч тэр био, бэлдмэлийг ч тэр, вакциныг ч тэр бүгдийг нь шууд худалдаж худалдаж авах эрх нь нээгдэж байгаа юм. Тэгэхээр энэ дээр л уг нь тэр нэг стандарт гэдэг юм нь яг тэр саяынх ииг зааж өгвөл зөв байна аа. Тэгэхгүй бол энэ өөрөө эргээд бид нар бас сайжруулах гэж байгаа нь энэ гээд тэгээд стандартгүй, зүгээр олон улсын чанарын шаардлага хангасан гэдэг чинь өөр ойлголт шүү дээ, энэ чинь худалдан борлуулагдаж байгаа эмүүд нь бүгдээрээ орох юм бол энэ өөрөө завхрал руу явна.

Л.Мөнхбаатар: Ажлын хэсгийн ахлагч Сандаг-Очир гишүүн хүрээд ирээрэй, хүрээд ир наашаагаа. Одоо Содномын Чинзориг гишүүн үг хэлье.

С.Чинзориг: Яах вэ, гишүүдийн саналыг бол би ойлгож байна. Хамгийн гол нь энэ эмийн чанар, үнэтэй холбоотой асуудал дээр л энэ нэлээн том эргэлт авчирна гээд би бас их горьдоод, найдаад байгаа юм л даа. Тэр эмийн олон

улсын чанарын шаардлага хангасан эм эмийн хэрэгсэл гээд ороход бол тэр заавал Энэтхэгийн эмийг авна, заавал Хятадын эмийг авна гээд байх асуудал болбол нэг их эргэлзээд байх юм байхгүй ээ. Ингээд явчихад болбол болох юм байх болохгүй юм бол байхгүй. Одоо манайх чинь бол гаднаас эм, эмнэлгийн хэрэгсэл оруулах эрхтэй 220 ААН байна, 220 ААН байна. Манай эмнэлгүүд эмийн сангууд чинь энэ эм ханган нийлүүлэх тусгай зөвшөөрөлтэй 220 ААН-ийн оруулж ирсэн эмийг л эндээсээ нэг дотооддоо нэг тендер зарласан болоод л авч байгаа шүү дээ. Одоо бол би энэ ханган нийлүүлэгчийн зөвшөөрөлтэй ААН-үүдийн оруулсан эмийг авахгүй, тэр олон улсын шаардлага стандарт хангасан үйлдвэрээс нь болоод ОУБ-аас нь шууд худалдан авдаг ийм тогтолцоо руу оръё л гэж байгаа юм.

Би бол ний нуугүй хэлэхэд энэ хувийн хэвшлийнхний ханган нийлүүлэгч байгууллагуудын эсрэг асар их эсэргүүцэл ирнэ гэдгийг би бол маш сайн мэдэж байна. Гэхдээ нийт иргэдийн эрх ашгийн төлөө ийм бас тогтолцоог оруулахаас өөр арга байхгүй байгаа юм аа. Гишүүдийн яриад байгаа, болгоомжлоод байгаа асуудлыг бид нар тэр дараагийн санал дээр нь энэ худалдан авахтай холбоотой журмыг ЗГ батална гээд оруулчихсан юм. Энэ дээрээ бид нар яг бас тодорхой заагаад оруулчихаж болно. Бас учиртай юм байна лээ. Жи Эм Пиг стандарт хангасан бол гээд биччихээр үүнийг чинь энэ бидний шүүмжлээд байгаа Зүүн Өмнөд Азийн орнууд чинь бүгд л тэндээс зөвшөөрлийг нь аваад л хийж байгаа. Тодорхой хэмжээний нөгөө оригинал стандартаас нь эмийнхээ найруулгын хүчийг 20%-аар нэмэгдүүлсэн, 20%-аар сулруулсан тийм бас стандарт мөрдөөд ингээд аваад байгаа асуудлууд бий. Миний бодол бол хэрэв энэ дэмжигдэхэд үндсэндээ тэр хатуу зохицуулалттай орнуудын эмийг л импортлодог байх л тийм л бодолтой бол байгаа юм.

Тэгэхээр энэ стандартыг олон улсын стандарт шаардлага хангасан эм гээд эм эмнэлгийн хэрэгслийг явахад болно. Тэгээд гол асуудлыг нь бид нар тэр журмаараа зохицуулах учраас гишүүдийн яриад байгаа тэр асуудлыг журамдаа тусгаад ямар нэгэн эргэлзээгүйгээр хийнэ. Тэрнээс одоо үүнийг нээххээд би тэгээд Хятадын эм оруулаад ирнэ гэж бодохгүй байна. Надад тийм эрх ашиг байх ч үгүй, тийм Хятадын эм, аль болохоор тэр Хятадын эмийг, Энэтхэгийн эмийг чинь л багасгахын тулд л энэ заалт хийж байгаа шүү дээ. Тийм учраас гишүүд энэ дээр ямар нэгэн эргэлзээгүйгээр үүнийг дэмжээд өгчих. Би энэ бол эмийн үнэ чанар дээр асар том эргэлт авчирна л гэж бодож байгаа юм.

Ханган нийлүүлэгч байгууллагуудыг дамжихгүйгээр би шууд худалдан авах эрхийг л авч байгаа тухай асуудал шүү дээ. Тийм учраас энэ бол ямар нэгэн тийм чанар стандарт дээр ямар нэгэн зөрчил гаргахгүй. Энэ бол маш том та бидний яриад байдаг нэг эмийн чанар, үнэтэй холбоотой асуудал дээр маш том эргэлт авчирна л гэж бол бодож байгаа юм.

Л.Мөнхбаатар: Энэ бас чухал асуудал байгаад байгаа учраас бас ярих нь зүйтэй байх. Энэ олон улсын чанарын шаардлага хангасан гэдэг энэ томъёолол чинь яг ямар агуулгатай юм? Эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, био бэлдмэл худалдан авахтай холбоотой энэ асуудал чинь өөрөө бас яг мэргэжлийн хүмүүсийнх нь үгийг бас томъёолоод сонсчихъё.

Монгол Улсын гавьяат эмч Чинбүрэн гишүүн үг хэлье.

Ж.Чинбүрэн: Хуралдаан даргалагч Мөнхбаатар даргад баярлалаа. Энэ их чухал сэдэв ярьж байна бид. Үнэхээр энэ бол би бол Чинзориг сайдыг дэмжиж байгаа. Энэ бол зөв асуудлыг оруулж ирж байгаа. Тэгэхдээ хэдүүлээ нэг зүйлийг бас энд анхааръя. Яагаад гэхээр

энэ олон улсын шаардлага хангасан гэхээсээ илүүтэй хатуу зохицуулалттай орон гэхих юм бол бид шууд шаардлагаа хамгийн дээд түвшинд шууд тавиад өгчхөж байгаа юм.

2 дахь бид нэг анхаарах ёстой зүйл бол бид ийм шүү дээ, энэ хувийн хэвшлийн хийж байгаа бизнес рүү бид орох гээгүй. Чинзориг сайд энэ дээр бас тодруулж хэлэх хэрэгтэй гэж би бодоод байна. Энэ бол илүү нийгмийн эрүүл мэндэд ноцтой аюул учруулж байгаа өвчнийг эмчлэх зорилгоор авах гэж байгаа эмүүд байхгүй юу. Түүнээс хувийн хэвшлийнхний бизнесийг булаах гээд л, тэд нарын бизнестэй төр хутгалдах гээд байгаа зүйл биш шүү. Тийм учраас нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдал гэдэг үгийг бүр оруулаад, сайн боловсруулаад, найруулаад яачих юм бол энэ болохоор байна. Тэгээд хатуу зохицуулалттай гэж хэлээд тэгээд нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдал гэдэг энэ 2 өгүүлбэрийг нэмчихвэл тэгээд л ерөөсөө энэ хамгийн дээд зэрэглэлийн эмийг л шууд худалдан авах боломж бүрдэнэ л гэж харж байна.

Эм болгоныг бид жишээлбэл аспириныг нь зөөж яах юм бэ дээ. Үгүй ээ, тэгнэ ээ, тэгж л хардана шүү дээ, наадуул чинь. Хувийнхан чинь тэгж л хардана.

Л.Мөнхбаатар: Энэ гишүүд бас олон талаас нь ярьж байна. Ажлын хэсгийн ахлагчийн та энэ дээр гүйцээн боловсруулах чиглэл авах юм уу, шаардлагагүй байгаа юу гэдгээ та эцэслээд хэлчих. Тэгээд шийдээд явъя. Ажлын хэсгийн ахлагчийнхаар явъя. Сандаг-Очир гишүүн, ажлын хэсгийн ахлагч.

Ц.Сандаг-Очир: Гишүүдийн яриад байгаа ажлын хэсэг Төсвийн байнгын хороо нэлээн нухацтай авч үзэж, эмийн асуудлыг ингэж тусгайлан оруулж ирж байгаа гэдгийг нэгд хэлье. Бусад өөр ашиг сонирхлын зөрчилтэй саналуудыг бол энэ

тендерийн хуульд тусгамааргүй байна гэдгийг хэлье.

Тэгээд энэ эмтэй холбоотой асуудал маш олон гишүүдээс ярьж байгаа учраас бид нар уян хатан байдлаар энэ тендер шалгаруулалт юман дээр нь төрөөс зөвхөн худалдан авч байгаа асуудал дээр яригдана шүү дээ, Чинзориг гишүүн. Тэрнээс хувийн хэвшлийнхний өөрсдийн оруулж ирж байгаа тэр эмд бол төрөөс ийм хатуу шаардлага тавих тэр бололцоо боломж хязгаарлагдмал.

Нөгөө талаар энэ маш том бололцоо боломжийг нээж өгч байгаа. Олон улсын тэр НҮБ-ын системийн байгууллагуудаас худалдан авч байгаа энэ системд манай улс нэгдээд орох тэр бололцоо боломжийг нээж өгч байгаа. Ингэснээрээ цаашилаад энэ зах зээл дээр хамгийн хямдаар орж ирж худалдаалагдаад байгаа асуудал нэг талаараа цэгцэрнэ. Нөгөө талаараа ахиад энэ эм эмийн эмнэлгийн хэрэгслийн хууль нь боловсрогдож байгаа юм байна лээ. Түүгээрээ энэ гишүүд яриад байгаа юм маш нарийн яг аль заалтын, аль улс орны, ямар тэр өндөр шаардлага, шалгуур хангасан юмыг хэрхэн яаж оруулж ирэх юм, яаж бүртгэж авах юм, тэр нарийн асуудлуудаа яг тэр өөрийнхөө яг тэр салбар хуулиараа нарийн тусгаж оруулж ирэх нь зүйтэй. Энэ хуулиар бол ерөнхий тэр бололцоо боломжийг нь л нээгээд өгч байгаа гэж ойлгож байгаа шүү.

Л.Мөнхбаатар: Тэгвэл санал хураалтаа явуулах юм. Одоо дэмжсэн 3, дэмжээгүй 3 гишүүн үг хэлнэ. Сая 3-уулаа 6 хүн үг хэлчихлээ.

Гишүүд үг хэлчхэж дууслаа. Гүйцээн боловсруулах шаардлагагүй гэж үзэж байгаа юм байна. Гүйцээн боловсруулах шаардлагагүй гэж үзэж байгаа юу, тийм үү.

Санал хураалт. Санал
дэмжигдсэнгүй.

Раднаасэд гишүүн зарчмын
зөрүүтэй санал гаргах юм уу, тийм ээ.

Ш.Раднаасэд: Би уул нь нэг санал гаргаад ингээд 6, 7 санал болж, энэ яам, ажлын хэсэг хамтраад нэг юм гарч ирсэн юм байгаа юм. Анх миний гарсан бол хэмнэлттэй гэдэг юм байхгүй хамгийн бага үнийг хэзээ сонгох уу гэдэг ийм юмыг. Тэгээд энэ дотор энэ Чинзориг сайдын яриад байгаагаар бол нэг эх үүсвэрээс авах тийм үү? ДЭМБ болон тэр Хүн амын сангаас авах, вакцин бусад эмийг ингээд авчих юм бол бид нарт 1 дүгээрт баталгаатай гэдэг юмаа энэ дотор хийчихсэн гэж би ойлгоод байгаа байхгүй юу. Үүнийг унагаагаад алга болгочих юм бол нөгөө л яг хуучин хэлбэр лүүгээ бид нар явчхаж байгаа байхгүй юу. Өөрөөр хэлэх юм бол айх айдасгүйгээр тэр байгууллагуудаас нь, тэр улсаас нь эмийг нь худалдаж аваад тэр дотор чинь зарлагдаж байгаа авах ёстой эмийн үйлдвэрүүд гэдэг нь эм үйлдвэрлэгч улсууд болон эмийн үйлдвэрүүд гэдэг чинь дэлхийд хүлээн зөвшөөрөгдсөн юмнууд стандарт байгаа шүү дээ. Би бол тэрийг чинь ингээж ойлгож байгаа байхгүй юу.

Тэгэхээр энэ дээр ганцхан гадаад улсын үйлдвэрлэгч гэхээр зөвхөн нэг улсаас энэ улсаас л авах юм байна гэдэг юм. Угаасаа энэ тендерийн хуулиар улс заах болон үйлдвэр заахыг хуулиар хориглочихсон. Энэ хуулийн төсөл дээр бүхэлдээ, бүх тендер дээр. Тэгэхээр энэ бол эм дээр ч гэсэн бас үйлчилнэ гэж ойлгож байгаа. Тийм учраас энэ саналыг гүйцээн боловсруулах чиглэл өг өө, Мөнхбаатар дарга аа. Үгүй ээ энэ болбол таны эрхийн асуудал байхгүй юу, асуух биш. Энэ дээр харин тэр энэ Чинбүрэн гишүүний яриад байгаа тэр нэг ганц нэр томъёоны өөрчлөлтийг нь нэмэн хийчхэж бас болох болов уу гэж бодоод байна.

Л.Мөнхбаатар: Раднаасэд гишүүний асуудлыг ойлголоо. Одоо сая санал хураалт явагдсан учраас горимын санал гаргах гишүүн байгаа юм уу. Горимын санал гаргах гишүүн. Булгантуяа гишүүн горимын санал гаргая. Түүний дараа гүйцээн боловсруулах эсэх асуудлаар ярих боломжтой болно.

Х.Булгантуяа: Үүн дээр яах вэ, Их Хурлын дарга бас, Их Хурлын дэд дарга энэ эм эмийн хэрэгслийн тухай хуулиа ер нь яаралтай шинэчилж сайжруулж оруулж ирээч ээ гээд бас энэ ЭМЯ-нд чиглэл өгөөд, тэгээд үүнийг энэ ОУБ, үйлдвэрлэгч нараас нь гээд энэ чигээр нь байдаг юм уу батлаад явах нь зүйтэй байх. Тэгээд эм эмийн хэрэгслийн хууль дээрээ тэр стандартуудаа чангатгаад сайжруулаад оруулж ирье. Тэгээд бид нар бүгдээрээ л нөгөө эмийн стандарт санаа зовоод л ингээж яриад байна л даа. Хамгийн сайн эм л хэрэглэмээр байгаа юм. Тэрнээс биш өмнөд азийн бүх үйлдвэрлэгч нар дэлхийн сайн эмийг үйлдвэрлэдэггүй. Зарим улс орнуудын бид нарын аваад байгаа улс орнуудын эмийн чинь 10 хүрэхгүй хувь нь ДЭМБ-ын Жи эм Пи стандартад нийцсэн эм үйлдвэрлэдэг юм байна лээ шүү дээ. Тэр чинь ДЭМБ-ын сайт дээр нь байна лээ, тайлангаар. Тэгэхээр э саяын саналыг би нөгөө дэмжсэн чинь эсрэг гарчихлаа. Их Хурлын дэд дарга аа, тэгээд саяын саналыг хүчингүй болгож дахин санал хураалт явуулж өгөөч.

Л.Мөнхбаатар: Булгантуяа гишүүний гаргасан горимын саналаар саяын хураагдсан саналыг хүчингүйд тооцох санал хураалтыг явуулъя. Гишүүд суудалдаа суугаарай, санал хураалт. 53.8 хувиар санал дэмжигдлээ.

11 дэх санал хураалт хүчингүйд тооцлоо.

Улсын Их Хурлын гишүүн Сандаг-Очир, Раднаасэд, Туваан өөр хэн Учрал гишүүн үг хэлсэн, Чинбүрэн гишүүн үг

хэлсэн. Эдгээр гишүүдийн саналыг харгалзан үзээд энэ 11 дэх санал буюу 36 дугаар зүйлийг эцсийн хэлэлцүүлэг дээр гүйцээн боловсруулах чиглэл өгч байна.

Дараагийн санал хураалтад орно.

12.Төслийн 36 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 36.4 дэх хэсэг нэмэх:

36.4 Энэ хуулийн 36.1.2-т заасны дагуу худалдан авах журмыг эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын саналыг үндэслэн Засгийн газар батална. Санал гаргасан ажлын хэсэг, Улсын Их Хурлын гишүүн Чинзориг.

Энэ 36-тай хамтатгаад гүйцээн боловсруулах чиглэлийг мөн өгч байна. Хоорондоо уялдаатай заалт байгаа юм байна.

13.Төслийн 42 дугаар зүйлийн 42.3.1 дэх заалтын “банкны” гэсний дараа “эсхүл Монгол Улсын даатгагчийн” гэж нэмэн үүнтэй уялдуулж 42.3.3 дахь заалтыг хасах. Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. 59 хувиар санал дэмжигдлээ.

14.Төслийн 43 дугаар зүйлийн 43.1 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

43.1.Тендер шалгаруулалтын баримт бичигт заасны дагуу баталгаа гаргасан бол ажлын бэлтгэл хангахад зориулан гүйцэтгэгчид урьдчилгаа төлбөр төлнө. Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. 64.1 хувиар санал дэмжигдлээ.

15.Төслийн 49 дүгээр зүйлийн 49.4 дэх хэсгийн “энэ хуульд заасан” гэснийг “Засгийн газрын Агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 7.1-д зааснаас гадна” гэж, мөн зүйлийн 49.4.5 дахь заалтын “үйл ажиллагаатай холбоотой асуудлаар захиалагч, оролцогчийг мэргэжил арга зүйн зөвлөгөөгөөр хангах

гэснийг ашиглалт худалдан авах ажиллагааны талаар” гэж өөрчлөн, мөн зүйлийн 49.4.1 дэх заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

49.4.1 Цахим системийн үйл ажиллагаа худалдан авах ажиллагаатай холбоотой асуудлаар захиалагч оролцогчийг мэргэжил арга зүйн зөвлөгөөгөөр хангах. Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. 61.5 хувиар санал дэмжигдлээ.

16.Төслийн 49 дүгээр зүйлийн 49.4.10 дахь заалтын “судалгаанд үндэслэн” гэснийг хасаж, мөн заалтын ерөнхий гэрээний аргаар худалдан авах бараа, үйлчилгээний нэгж бүрийн доод хязгаарыг тогтоох, ерөнхий гэрээний аргаар тендер шалгаруулалтыг зохион байгуулах гэсэн чиг үүргийг 49.4.11 дэх заалт болгон салгаж, үүнтэй уялдуулан мөн заалтын “судалгаа хийж” гэснийг “судалгаа хийх” гэж өөрчлөх. Санал гаргасан ажлын хэсэг, санал хураалт. 61.5 хувиар санал дэмжигдлээ.

17.Төслийн 49 дүгээр зүйлийн 49.4.11 дэх заалтын дугаарыг 49.4.12 гэж өөрчлөн доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

49.4.12 Энэ хуульд заасан баталгааг цахим системээр гаргах эрх бүхий этгээдтэй гэрээ байгуулах гэрээний хэрэгжилтэд хяналт тавих. Санал гаргасан ажлын хэсэг, санал хураалт. 69.2 хувиар санал дэмжигдлээ.

18.Төслийн 49 дүгээр зүйлийн 49.5 дахь хэсгийн “өөрийн гүйцэтгэх ажлын тодорхой хэсгийг” гэснийг энэ хуулийн 49.4.5, 49.4.8, 49.4.10-д заасан чиг үүргийг гэж өөрчлөх. Санал гаргасан ажлын хэсэг, санал хураалт.

Гишүүд сууж, саналаа өгөөрэй. 59 хувиар санал дэмжигдлээ.

19.Төслийн 49 дүгээр зүйлийн 49.8.3 дахь заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

49.8.3 Худалдан авах ажиллагааны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагаас өгсөн чиглэлийн дагуу энэ хуулийн 49.4.10-д заасан судалгаа хийх. Санал гаргасан ажлын хэсэг, санал хураалт. 64.1 хувиар санал дэмжигдлээ.

20.Төслийн 50 дугаар зүйлийн 50.4 дэх хэсгийн “хөндлөнгийн” гэснийг хасаж, мөн зүйлийн 50.5, 50.6 дахь хэсгийг доош дурдсанаар өөрчлөн найруулж, үүнтэй уялдуулан 50.7 50.8 дахь хэсгийг хасах.

50.5 үнэлгээний хорооны хараат бус гишүүнээр иргэний нийгмийн байгууллага төрийн бус байгууллагын төлөөллийг нийслэл болон улсын зэрэглэлтэй хотоос бусад орон нутагт аймаг, сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас томилсон иргэн, Засаг даргын Тамгын газрын ажилтныг сонгоно.

50.6.Үнэлгээний хороонд тухайн бараа ажил үйлчилгээнд холбогдох салбарт мэргэшсэн хүнийг томилон ажиллуулж болно. Санал гаргасан ажлын хэсэг.

Санал хураалтыг түдгэлзүүлье. Батлут гишүүн үг хэлье.

Д.Батлут: Энэ 50.5 дээр нэг үг орчихсон байна л даа. Энэ үнэлгээний хорооны хараат бус гишүүнээр иргэний нийгмийн байгууллага, төрийн бус байгууллагын төлөөллийг нийслэл болон улсын зэрэглэлтэй хот гээд оруулчихсан байх юм. Улсын зэрэглэлтэй хот гэсэн статус байхгүй байгаа. Хэрвээ улсын зэрэглэлтэй хот бий болно гэх юм бол Үндсэн хуулийн өөрчлөлттэй холбоотой асуудал яригдана бас. Тэгэхээр ингэж байхгүй байгаа статусыг оруулж болох юм уу, энэ хууль дээр. Тийм. Тэгэхээр энэ улсын зэрэглэлтэй хот гэдгээ хасчих хэрэгтэй байх. Улсын зэрэглэлтэй хот нь

Үндсэн хуулийн өөрчлөлтөөрөө батлагдсаны дараа бол харин энэ үг энэ хууль дээр өөрчлөлт оруулаад явах боломжтой байх л гэж харж байна.

Л.Мөнхбаатар: Батлут гишүүний гаргасан санал бас үндэслэлтэй байна. Ийм учраас 2 дахь санал буюу төслийн 50.5 дээр гүйцээн боловсруулах чиглэлийг өгч байна. Цаашаа явъя.

21.Төслийн 50 дугаар зүйлийн 50.15 дахь хэсгийн “урамуулал олгох мэргэшсэн ажилтан бэлтгэх” гэснийг “үнэлгээний хорооны гишүүнд урамуулал олгохтой холбогдсон” гэж өөрчлөх. Санал гаргасан ажлын хэсэг, санал хураалт. 64.1 хувиар санал дэмжигдлээ.

22.Төслийн 56 дугаар зүйлийн 56.10 дахь хэсгийн “байцаагчид гаргана.” гэснийг “байцаагчид гаргаж болно.” гэж өөрчлөх. Санал гаргасан ажлын хэсэг.69.2 хувиар санал дэмжигдлээ.

23.Төслийн 57 дугаар зүйлийн 57.4 дэх хэсгийн “гэрээ байгуулах эрх олгохгүй” гэснийг “энэ хуулийн 28.1-д заасан шийдвэр гаргахгүй” гэж өөрчлөх. Санал гаргасан ажлын хэсэг, санал хураалт. 64.1 хувиар санал дэмжигдлээ.

24.Төслийн 62 дугаар зүйлийн 62.1 дэх хэсгийн 2023 оны ... дугаар сарын ... өдрөөс гэснийг 2023 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрөөс гэж өөрчлөх. Санал гаргасан ажлын хэсэг, санал хураалт. 12 сарын 01-ний өдрөөс хэрэгжих юм байна. 66.7 хувиар санал дэмжигдлээ.

25.Төсөлд зүйл хэсэг, заалт хасах, нэмэх саналтай уялдуулан төслийн холбогдох зүйл хэсэг заалтын дугаарлалт болон тэдгээрийн эшлэлийг нийцүүлэн өөрчлөх мөн төслийн үг хэллэг, нэр томъёог жигдлэх, засварыг хийх. Санал гаргасан ажлын хэсэг, санал хураалт. 61.5 хувиар санал дэмжигдлээ.

26.Найруулгын санал байна. Энэ найруулгын саналыг уншиж танилцуулъя.

1.Төслийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1 дэх заалтын “*өргөтгөх,*” гэсний дараа “*буулгах,*” гэж, 56 дугаар зүйлийн 56.5.3 дахь заалтын “*хохирол*” гэсний дараа “*барагдуулахыг*” гэж, 56.11 дэх хэсгийн “*байцаагч*” гэсний дараа “*энэ хуулийн 56.10-т заасан*” гэж тус тус нэмэх;

2.Төслийн 8 дугаар зүйлийн 8.2 дахь хэсгийн “*хөгжлийн болон хүнд,*” гэснийг “*хөгжлийн, хүнд болон*” гэж, мөн зүйлийн 8.4.3, 8.7.1 дэх заалтын “*хотод хамаарахгүй*” гэснийг “*хотоос бусад харьяалалтай*” гэж, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх хэсгийн “*аргад үндэслэн*” гэснийг “*аргаар*” гэж, 22 дугаар зүйлийн 22.5 дахь хэсгийн “*нууцалж, бусад хэсгийг ил болгохоор*” гэснийг “*энэ хуулийн 29.2-т зааснаар ил болгохгүйгээр*” гэж, 45 дугаар зүйлийн 45.1 дэх хэсгийн “*Засгийн газрын баталсан жагсаалтад*” гэснийг “*энэ хуулийн 45.2-т заасан жагсаалтад*” гэж, 49 дүгээр зүйлийн 49.4.9 дэх заалтын “*дүгнэлт*” гэснийг “*дүн шинжилгээ*” гэж, 49.8.1 дэх заалтын “*хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг нэгтгэн дүгнэж,*” гэснийг “*хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн*” гэж, 56 дугаар зүйлийн 56.7 дахь хэсгийн “*зааснаар улсын байцаагчийн гаргасан санал, дүгнэлтийг*” гэснийг “*заасан дүгнэлт, зөвлөмжийг*” гэж, мөн хэсгийн “*биелэлтийн талаар*” гэснийг “*дүгнэлт, зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаар*” гэж, 60 дугаар зүйлийн 60.3 дахь хэсгийн “*сонирхолтой*” гэснийг “*хохиролтой*” гэж, төслийн 9, 37, 45, 49, 53, 54, 58 дугаар зүйлийн гарчиг болон холбогдох хэсэг, заалтад тусгагдсан худалдан авах ажиллагааны болон өрсөлдөөний асуудал “*эрхэлсэн*” гэснийг тохиолдол бүрд “*хариуцсан*” гэж, төсөлд тусгагдсан “*энэ зүйлийн*” гэснийг тохиолдол бүрд “*энэ хуулийн*” гэж тус тус өөрчлөх;

3.Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 1.1 дэх хэсгийн “*уг ажиллагаанд*” гэснийг, 6 дугаар зүйлийн 6.3.2 дахь заалтын “*эрх бүхий*” гэснийг, 7 дугаар зүйлийн 7.1.1 дэх

заалтын эшлэлийг, 13 дугаар зүйлийн 13.3 дахь хэсгийн “*тохиолдолд*” гэснийг, 22 дугаар зүйлийн 22.10 дахь хэсгийн “*санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний тогтоосон*” гэснийг, 48 дугаар зүйлийн 48.2.13 дахь заалтын “*эрх, үүрэг*” гэснийг, 49 дүгээр зүйлийн 49.4.14 дэх заалтын “*чиг үүрэг*” гэснийг, 52 дугаар зүйлийн 52.1 дэх хэсгийн “*болон бусад*” гэснийг, 53 дугаар зүйлийн 53.2 дахь хэсгийн “*зохих*” гэснийг, 55 дугаар зүйлийн 55.1.7 дахь заалтын “*тоо баримт,*” гэснийг, 56 дугаар зүйлийн 56.8, 56.12 дахь хэсгийн “*худалдан авах ажиллагааны*” гэснийг болон 56.8 дахь хэсгийн “*тушаал гаргаж,*” гэснийг тус тус хасах. Санал гаргасан ажлын хэсэг, санал хураалт. 60 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

2 дахь асуудал байна. Төсвийн байнгын хороо дэмжээгүй санал байгаа.

Энэ дээрээс Раднаасэд гишүүн саналаа татаад авчихсан. Мөнхцэцэг гишүүний санал байна. Тийм ээ.

Би саналын томъёоллыг уншаад танилцуулчихъя. Тэгээд Гомпилдоогийн Мөнхцэцэг гишүүн саналаа тайлбарлаж үг хэлэх юм байна.

Төслийн 36 дугаар зүйлийн 36.1.5 дахь заалтын Төрийн гэсний дараа болон орон нутгийн гэж нэмэх. Санал гаргасан Улсын Их Хурлын гишүүн Гомбилдоогийн Мөнхцэцэг.

Гомпилдоогийн Мөнхцэцэг гишүүн үг хэлье.

Г.Мөнхцэцэг: Энэ санал өөрөө ингээд уначихсан юм байна, Байнгын хороон дээр, юун дээр ажлын хэсэг дээр уначихсан юм байна лээ. Тэгээд энэ 36.1.5 дээр байгаа юм. Төрийн өмчийн музей болон галерейн сан хөмрөгийг баяжуулах зорилгоор соёлын өв, дурсгалт зүйлийг нэг өмчлөлөөс худалдан авах шаардлага үүсвэл ингээд зөвхөн төрийн өмчийн музейд үзмэр худалдаж авах ийм эх

үүсвэр нээгдэнэ гээд. Энэ дээр орон нутгийн өмчийн музейг нэмэх шаардлагатай байгаад байгаа юм. Манай гишүүд бас хөдөө орон нутагтаа очоод ажилладаг байлгүй. Хөдөө орон нутгийнхаа музейнүүдийг хэр үзэж хардаг юм байгаа юм, ямар ч байсан очдог байлгүй. Ер нь орон нутгийн музей гэдэг бол тэр тухайн аймаг, сумын бол өв, түүх, соёлын бараг тэгээд том цом төв байдаг. Тэгэхээр энэ музейн үзмэрүүдийг бид нар бас худалдан авалтаар баяжуулахгүй бол музей, хөдөө орон нутгийн музейнүүд маань аль тэр дээр үеийнх нь л баяжилтаар ингээд л нэг хэдэн үзмэртэйгээ байж байдаг.

Тэгэхээр энэ заалт дээр орон нутгийн өмчийн музей гэдэг энэ үгийг нэмэх хэрэгтэй байгаад байгаа юм. Тэгэхээр гишүүд үүнийг дэмжиж өгөөч. Энэ кноптоо хүрэхгүй байж байж, хүрэхгүй байж байж дэмжиж өгөөч гэж та бүгдээс хүсэх гэсэн юм. Угаасаа энэ музейн тухай хууль 2021 онд батлагдсан. Энэ хуулиар ч гэсэн тэгш ердөө харилцаатай байна гээд ингээд заачихсан байдаг. Энэ заалтууд бас зөрчигдөөд байгаа юм. Тэгээд ер нь бол байна шүү дээ. Яг төрийн өмчийн музей бол Монгол Улсын хэмжээнд 11 л байгаа. Монгол Улсын үндэсний музей байна, Дүрслэх урлагийн музей байна, Богд хааны музей гээд. Орон нутгийн музей бол 24 байгаа. Бүх аймагт, бүх сумдад байж байгаа учраас энэ орон нутгийн музейн баяжилтыг бас нэмж өгөх тал дээр энэ заалтыг нэмж оруулж өгөөч гэдэг ийм саналыг оруулсан юм байгаа юм. Тэгээд уначихсан. Тэгэхээр энэ кноптоо хүрэхгүй байж байгаад энэ саналыг дэмжээд өгөөч гэж та бүгдээс хүсэж байгаа юм.

Л.Мөнхбаатар: Гомпилдоогийн Мөнхцэцэг гишүүн гаргасан зарчмын зөрүүтэй саналаа тайлбарлаж үг хэллээ.

Одоо санал хураалтыг явуулна. Гишүүд суудлаа эзлээрэй.

Төсвийн байнгын хороо дэмжээгүй саналыг дэмжье гэсэн саналын томъёоллоор санал явуулна. Хэрвээ та бүхэн дэмжих юм бол Төсвийн байнгын хорооны санал дэмжигдэнэ, кноптоо хүрэхгүй байх юм бол Мөнхцэцэг гишүүний санал дэмжигдэх нь байна. Санал хураалт.

17.5 хувийн саналаар уг санал дэмжигдсэнгүй. Ингээд Улсын Их Хурлын гишүүн Гомпилдоогийн Мөнхцэцэгийн гаргасан зарчмын зөрүүтэй санал бол дэмжигдэж байна гэж ойлгох хэрэгтэй.

Дараагийнхаа санал хураалтад оръё.

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн талаар Төсвийн байнгын хорооноос гаргасан зарчмын зөрүүтэй саналын томъёоллыг танилцуулъя.

Төсвийн байнгын хорооны дэмжсэн саналууд байна.

Нэг.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга. Энэ хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуулийн төслийн талаар.

1.Төслийн 1 дүгээр зүйлийн мөрдөгдөхөөс гэснийг болохоос гэж, 2 дугаар зүйлийн бүртгэлд бүртгэгдсэн этгээд бүртгэлийн үлдсэн хугацаагаар Төрийн болон орон нутгийн өмчийн бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль. Одоо энэ шинэчилсэн найруулгыг хэлж байна. Хуулийн тендер шалгаруулалтад оролцох эрхээ хязгаарлуулсан этгээдийн жагсаалтад бүртгэлтэй гэснийг бүртгэл хүчинтэй хэвээр гэж өөрчлөх. Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. 62.5 хувийн саналаар Байнгын хорооны санал дэмжигдлээ.

Хоёр.Зөвлөлдөх санал асуулгын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар.

1.Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 34 дүгээр зүйлд гэснийг 33 дугаар зүйлд гэж өөрчлөх. Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. 67.5 хувиар санал дэмжигдлээ.

Гурав.Улсын нөөцийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар.

1.Хуулийн төслийн нэрийн хуульд өөрчлөлт оруулах гэснийг хуулийн зарим хэсэг хүчингүй болсонд тооцох гэж өөрчлөх. Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. 60 хувиар Байнгын хорооны санал дэмжигдлээ.

Дөрөв.Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн ИТХ-ын сонгуулийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар.

1.Хуулийн төслийн нэрийн хуульд өөрчлөлт оруулах гэснийг хуулийн зарим хэсэг хүчингүй болсонд тооцох гэж өөрчлөх. Санал гаргасан ажлын хэсэг, санал хураалт. 67.5 хувиар санал дэмжигдлээ.

Тав.Монгол Улсын Ерөнхийлөгч жилийн сонгуулийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар.

1.Хуулийн төслийн нэрийн хуульд өөрчлөлт оруулах гэснийг хуулийн зарим хэсэг хүчингүй болсонд тооцох гэж өөрчлөх. Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. 62.5 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

Зургаа.Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар.

1.Хуулийн төслийн нэрийн хуульд өөрчлөлт оруулах гэснийг хуулийн зарим хэсэг хүчингүй болсонд тооцох гэж

өөрчлөх. Санал гаргасан ажлын хэсэг, санал хураалт.

Гишүүд сууж саналаа өгье. Учрал гишүүн сууя. 65 хувиар санал дэмжигдлээ.

Долоо.Сонгуулийн автоматжуулсан системийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар.

1.Хуулийн төслийн нэрийн хуульд өөрчлөлт оруулах гэснийг хуулийн зарим хэсэг хүчингүй болсонд тооцох гэж өөрчлөх. Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. 67.5 хувийн саналаар санал дэмжигдлээ.

Найм.Захиргааны хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар.

1.Хуулийн төсөлд доор дурдсан агуулгатай 3 дугаар зүйл нэмж, үүнтэй уялдуулан төслийн 1 дүгээр зүйлийн 1 дэх заалтын “62.1.5 дахь” гэснийг “62.1.4 дэх” гэж, 3 дугаар зүйлийн дугаарыг 4 гэж, төслийн нэрийн нэмэлт гэснийг нэмэлт, өөрчлөлт гэж, мөн 1 дүгээр зүйлийн 2 дахь заалт буюу 112 дугаар зүйлийн 112.10 дахь хэсгийн цахимаар татан авч гэснийг цахимаар авч гэж тус тус өөрчлөх, 3 дугаар зүйл. Захиргааны хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 62 дугаар зүйлийн 62.1.4 дэх заалтын дугаарыг 62.1.5 гэж өөрчилсүгэй. Санал гаргасан ажлын хэсэг, санал хураалт. Гишүүд ээ, саналаа өгөөрэй. 67.5 хувиар санал дэмжигдлээ.

Ес.Төрийн аудитын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар.

1.Төрийн аудитын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн 1 дүгээр зүйлийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулж, төслийн 2, 3 дугаар зүйлийг хасаж, 4 дүгээр зүйлийн дугаарыг 2 гэж өөрчлөх. 1 дүгээр зүйл.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1 дэх хэсгийн томилон гэснийг сонгон шалгаруулна гэж өөрчилсүгэй. Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. 70 хувиар санал дэмжигдлээ.

Арав.Өрсөлдөөний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар.

1.Төслийн 1 дүгээр зүйлийг болон төслийн нэрийн нэмэлт гэснийг тус тус хасаж, үүнтэй уялдуулан 2, 3 дугаар зүйлийн дугаарыг 1, 2 гэж тус тус өөрчлөх. Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. 70 хувиар Байнгын хорооны санал дэмжигдлээ.

Арван нэг.Даатгалын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар.

1.Төслийн 1 дүгээр зүйлийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах: 1 дүгээр зүйл. Даатгалын тухай хуулийн 6-гийн итгэх 1 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 6-гийн итгэх 1.6.4 дэх хэсэг нэмсүгэй, 6-гийн итгэх 4 Даатгагч төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн дагуу гаргах баталгааны үнийн дүн. Даатгалын нөөц сангийн энэ хуулийн 6-гийн итгэх 1-д заасан баталгаанд хамаарах эрсдэлийн сангаас хэтэрсэн бол давхар даатгалд хамрагдаж, эрсдэлийн үнэлгээ хийсэн байхыг шаардана. Санал гаргасан ажлын хэсэг. Санал хураалт. 62.5 хувиар санал дэмжигдлээ.

Зарчмын зөрүүтэй саналын томъёоллоор санал хурааж дууслаа.

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслийг эцсийн хэлэлцүүлэгт бэлтгүүлэхээр Төсвийн байнгын хороонд шилжүүлээ.

Чуулганы өнөөдрийн хуралдаанаар хэлэлцэх асуудал дууссан тул чуулганы нэгдсэн хуралдааныг өндөрлүүлж байна.

Маргааш өглөө 9 цагаас Төрийн байгуулалтын байнгын хороо хуралдаж, Үндсэн хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг хэлэлцэнэ.

12 цагаас Улсын Их Хурлын чуулганы нэгдсэн хуралдаантай.

Үүнд гишүүд бэлэн ирэхийг хүсье.

Ажлын хэсэгт баярлалаа.

20.26 цаг.

ДУУНЫ БИЧЛЭГЭЭС
ХУРАЛДААНЫ ДЭЛГЭРЭНГҮЙ
ТЭМДЭГЛЭЛ БУУЛГАЖ, ХЯНАСАН:
ШИНЖЭЭЧ

Э.СУВД-ЭРДЭНЭ